

Ideiglenes orvosság

A munkanélküliség örökös és keserves problémáját akarják megoldani mindenütt. Tanulmányozzák a helyzetet, latolgatják az eshetőségeket, tervezeteket dolgoznak ki, de elméletben nagyon keveset javítanak az általános rossz viszonyokon.

Wiseonsin állam egy városa, Racine maga akarta megoldani a súlyos kérdést. A városban egy ügyvéd, névszerint Thomas M. Kearney, foglalkozott először a tervvel, aztán bizottságot alakított, amelynek célja a munkaviszonyok javítása.

Mivel a városnak ezekre a munkálatokra pénze nem volt, a város bankjai kötvényeket bocsátottak ki és így adták össze a szükséges pénzt.

A város lakosságát új építkezésekre serkentik, a bankok ezeket segítik kölcsönökkel, a kínálkozó munkákat pedig a munkásokkal felváltva végeztetik. Egyik héten az egyik csoport dolgozik, a másik héten a másik. Különbséget tesznek a munkások között családi viszonyaik szerint és így a többgyerekes családapának arányosan több munkát juttatnak, mint a magányos embernek.

A még munkanélkül maradt munkásoknak pedig szelvényeket adnak, melyeket minden kereskedés bevált és a beszedett szelvények összegét az összegyűlt pénzből fizetik ki.

Racine tehát valamennyire segített a pillanatnyi nyomorúságon, de ez a módszer nagyon messze áll még attól, amely végkép rendezi a munkások helyzetét. A racine-i terv alig egyéb, mint egy játékonysági mozgalom, a munka megosztásával pedig egyszerűen odaadják a másik munkásnak azt a pénzt amit az egyiktől elvesznek. Egyéb apró ideiglenes kedvezményekben is részesednek a munkanélküliek, ami mindenesetre nagyon dicséretes és hasznos dolog, de a jövőt nem érinti, mert ezeket nem lehet fenntartani a végtelenségig.

A munkátlanságban szenvedő emberekkel szemben játékonyságot gyakorolni helyes dolog. De csak pillanatnyi segítséget ad. A legszükségesebb ujitás lenne az, hogy megszüntessék azokat a viszonyokat, amelyek folytán a tisztességes, életerős munkás emberek játékonyságra szorulnak. Egy erős ország munkásainak munkára és nem játékonyságra van szükségük.

Az együttműködés diadalát hirdetik a racine-i játékonysággal kapcsolatban. De igazi teljes és tökéletes együttműködés mellett nincs szükség játékonyságra, mert az meghozza a jó munkaviszonyokat, a rendes napi munkát és a tisztességes megélhetést.

Az egyik ipar munkaszünete eredményezi a másik ipar pangását is. És sokszor a szünetelő iparok hosszú láncolatát kezdi meg egy ipari király szeszélye. Előfordul, hogy egy ipar a kedvezőtlen körülmények folytán rosszabb kilátásokkal dolgozhatnék, mint ez-

Jó kívánság Szent István napra

Minden esztendőben előszednek csendes pihenéséből egy régen halott, régen élettelen, vértelen kezét, hogy körülhordozzák Budapest utcáin. Azt a kezét, amely megcsinálta ezer évvel ezelőtt az egységes keresztény Magyarországot.

Magyarország első apostoli királyának, Szent Istvánnak kezét augusztus 20-án ezidén is díszes körmenetben fogják körülhordozni a főváros utcáin.

Ha az uristen csodát tenne mégegyszer. Ha megindulna a megalvaldt és mozdulatlan vér mégegyszer abban a kézben!..... Ha felemelkednék a bársony párnáról, ha megragadná a legközelebbi Szűzmáriás vagy nemzetiszini zászlót és a kezébe venné isteni utmutatónak!..... Ha összeszeritaná, megmerevedett ujjait, ökölbe és szétcsapná az ünneplő díszmagyarosok között..... Ha szólni tudna az a kéz és odakiáltaná a gondolatnélküli, szokásból ünneplő, hazug cífraságokat szónokló tömegnek:

“Hát ez az egyetlen kéz, amit én tudok?..... Ez a régen halott, régen pihenő kéz, amelynek nincs vére, nincs mozgása..... Amely már sok évszázad óta nem tehetett semmit?..... Hát nincs egyetlen élő, mozgó, igaz kéz ebben az országban, amely cselekedni tudna?..... Hát nincs egyetlen fürge kéz sem ebben az országban, amely egyszer igazán dolgozni tudna Magyarországot?..... Nem féltek attól, hogy felemelem a kezemet, összeszorítom az ökölömet és azzal az erővel, amit az emlékezés adhat csak, szétcsapok köztetek és megkérdem:

-- Mit csináltatok azzal az országgal, amit ez a kéz adott nektek?..... Hol van az a föld, amelyet ez a kéz átadott nektek, amely magyaroknak termett búzát is, virágot is?..... Mit csináltatok azzal az örökséggel, amit átadtam nektek, hogy örömtöket leljétek benne és szeressétek és őrizzétek és ottalmazzátok és külső-belső ellentől megvédjétek?.....

Hogy merítetek ünnepelni a kezemet?..... Ez a kéz igaz kéz volt! Ez a kéz meg is tette azt, amit a száj Krisztus neve mellett ígért. Ez a kéz Kriszts igaz szolgálja volt és a gyöngyházolvasót nem csak morzsolta, hanem a tanításait követte is minden mozdulatával.....

Hát nem érzitek a halott kezem fenyegetését?..... Hát nem látjátok álmatokban az én ünneplésem éjszakáján az ökölbe szorított kezemet?..... Hát nem látjátok, itt a díszes és hódoló körmenetben, hogy már könyörgésre fordul a tenyerem?..... És nem látjátok, hogy száz halálok utáni merevségnél is merevebb ez a kéz, amikor áldását kívánjátok?.....

Es viszik a halott kezét Budapest utcáin. És szónokolnak a mézszavú szájak és hazug imára kulcsolódnak az ostorsuhogtatáshoz szokott kezek. És égnék fordulnak a szörnyűségben edzett szemek. Mert Szent István ünnepe körmeneteli az ország. Mert munkaszünetet tartanak azok a napok között, amikor az áldott, teremtmény munkának ugys örökös szünete van, csak a romboló munka, a gyalázkodás, kerékkötés munkája hirdeti a hétköznapiakat.

Lesz-e egy szempár, amely igaz tekintettel mer nézni azon a napon az ünnepeit csendes kézre? Lesz-e egy ember, aki igaz kérdéssel meri a szeme tekintetét leküldeni a kezéhez? És meg meri-e valaki kérdezni önmagától, hogy: van-e jogod ünnepelni azt a Magyarországot megteremtő, Krisztus tanítását minden cselekedetével igazán hirdető kezét, ha a te kezéd semmit, de semmit sem tett Szent István országáért? Ha a te kezéd csak rontott azon az építésen, amit az a halott kéz életében felépített? Lesz-e egy ember, aki annak az élettelen kéznek a mozdulatlanságában meglátja a figyelmeztető intést?

Vagy csak egy díszes körmenetre való alkalom a Szent István ünnepe? Hogy előszedjük az ütdött, megtépett magyar zászlókat? Hogy drágaköves kardokat, czobolyprémes bundákat mutogassunk az éhes, rongyos tömegnek? Vagy emlékeztető ünnepe ez a megfordított nagy mondásnak, hogy: Magyarország nem lesz, hanem volt?.....

FÜLÖP ILONA.

A tények bizonyítják,

hogy hétről-hétre javulnak a munkaviszonyok. Azt már mindenki megállapította, hogy az általános hangulat az utolsó hetekben sokkal jobb, mint előbb volt, de nemely lap azt gyanítja, hogy csak a hangulat változott. Azt hiszik, hogy mesterséges módon változtatják meg a nagy elkeseredést, reményteljes szavakat és ígéreket hintenek a munkások között. Ezek azonban csak ígéretek, amelyek egyelőre megváltoztatták ugyan a munkás kedélyét, de ez csak rövid ideig tarthat. Addig, amíg rájön, hogy a beigért javulás nem történt meg.

Hogy a munkaviszonyok javulnak, azt feltétlenül biztos tényekből állapíthatjuk meg. A lapok ipari rovatában közölt kis hírek a legjobb és legbiztosabb mutatói az ország munkaviszonyának.

A mostani munkátlanságban a bányászokat nagyon érdeklik a különböző iparok hírei. Mert a bányai par tulajdonképpen csak a többi ipar munkájával dolgozhat, a bányai par a mozgatója a többi ipar kerekének és bizony, mihely megszűnik az ipar kerekének forgása, megáll a dolgozó bánya is.

Minden jóvendülésnél, tudományos magyarázatnál, régi idők példájánál sokkal többet érnek azok a rövid jelentések, amelyek az ipari híreket adják a nagyközönség tudomására. Így a sok szóbeszéd helyett a munkaviszonyok állandó javulását mi is tényekkel akarjuk bizonyítani testvéreinknek.

Az elmúlt hetekben is megirtuk, hogy egyik-másik iparban, különösen az acéliparban, hétről-hétre javulás áll be és ennek következtében hétről-hétre több szénre van szükség, tehát több bányász jut munkához.

Az elmúlt hét ipari jelentésében találjuk az alábbi biztató híradásokat:

A Youngstowni acélgyárakban augusztus első hetében sokkal többet dolgoztak, mint a megelőző hónapok alatt. Jelenleg a gyárak a rendes munkájuk 50 százalékát dolgozzák, ami sokkal több, mint az utolsó hónapok bármelyikében végzett munka.

A Sharon Steel Hoop Co. Karzánját, melyek május 21-ike óta nem dolgoztak, újra munkába vették. Ugyancsak nagyobb erővel dolgoznak az acél lemezgyárak nagyobb telepei is.

A Carnegie Steel Co. az elmúlt héten rendes munkáját 85 százalékkal közelítette meg; Ugyan-csak erősebben dolgoztak az ohioi Republic Iron and Steel Co. és a Brier Hill Steel Co. telepein is.

A Petroleum Iron Works, The Standard Tank Car Co. a Sharon Pressed Steel Co. telepein a múlt hetekben nagyobb munkaerővel dolgoztak.

A Pittsburgh Steel Co.-nál és az American Sheet és Tin Plate Co.-nál vagy 10 nappal ezelőtt jobban megindult a munka és a két telepen már 3000 ember dolgozik.

Philadelphában a Kereskedelmi Kamara kimutatása szerint javultak a viszonyok. A város ipar-

telepeinek 72 százaléka erősebben dolgozik, mint az előző hetekben és így több munkást is alkalmaznak.

A Chicago and Northwestern R. vasut augusztus elején teljes üzemmel munkába lépett.

Ugyanakkor a mozdonyműhely műhelye visszavette a letett emberek 25 százalékát, úgy hogy 1200 ember kapott itt újra munkát.

A Pennsylvania vasut augusztus 1-én 76 szabadágolt emberét vissza vette. Az Altoona műhelyek 300 új embernek adtak munkát és a Hollidaysburg javító műhelyben augusztus elején 100 újabb ember kapta vissza munkáját.

A Michigani iparok április elseje óta 34 ezer munkásnak adtak lassankint munkát és most a rendes munkaidőnek körülbelül háromötödét dolgozzák ki. Április előtt, amikor a viszonyok a legrosszabbak voltak, a michigani iparoknál összesen 136 ezer ember dolgozott, április elején a kimutatások szerint 276,500 embernek volt munkája és jelenleg 310,512 ember dolgozik újra.

A New York Central Lines az egész országban óriási arányú mozgalmat indított, hogy a közönséget korai szénvásárlásra bírja. Amerika minden részén a legfontosabb lapokban hirdetéseket helyeztek el, amelyekben figyelemztetik a közönséget, hogy fontos és szükséges, hogy most kezdjék meg a télre szükséges szénmennyiség beszerzését. Azt hiszik, hogy a laphirdetéseknek, valamint a minden helyen kiragasztott plakátoknak lesz valami hatása és ez is segíteni fogja a szénipart.

Penti hírek, a közölt számadatok, világosan és kétségtelenül bebizonyítják, hogy megindult a javulás. Természetesen ez is csak fokozatosan és bizonyára lesznek vidékek, amelyeknek azonnal nem jut ki ezekből a javulásokból.

Az egyik ipar körülményeinek javulása magával hozza a másik ipar felvirágzását is, mert hiszen a dolgozó munkásember fogyasztó is és munkát ad más iparoknak is.

A bányászok joggal és okkal reménykedhetnek tehát és biztosan várhatják a jobb idöket, amelyek ha lassan is, de fokozatosan mégis kárpótolni fogják őket a munkátlan hónapokért.

ANGLIA VISSZAKAPJA AZ OROSZ BANYÁKAT.

Anglia 56 millió fontot kér azokért a bányáért, amelyeket a Szovietkormány levett az angoloktól Oroszországban. Tekintettel arra, hogy az orosz kormány annyit fizetni nem tud, valószínűleg békésen intézik el az ügyet. Hír szerint Oroszország visszaszadí Angliának az elvett bányákat és felszabadítja az ugyancsak lefoglalt dolgozó töké.

A Russo-Asiatic Consolidated, amely birtokosa az oroszországi bányáknak, egyike a világ legnagyobb bányatársaságainak és a ki látásba vett megegyezés egy a két ország, mint az európai ipar szempontjából nagyon fontos.

Munkahírek

Kérjük testvéreinket, hogy azonnal értesítsenek bennünket, mielőtt a telepeken megindul a munka, vagy pedig több napon át dolgoznak, mint az előző hetekben. Testvéreink a bányák általános viszonyaiból láthatják meg legjobban, hogy milyenek a kilátások.

Quinton, Va. Kalinesák István testvér írja, hogy itt a munka gyengén megy, 3-4-5 napot, néha 6 napot dolgoznak. A bányában kevés víz van, gráz vagy lejárókó nincs. A szénét busel-száma mérk, néhol masina dolgozik. Hét éve, mióta Kalinesák testvér ott lakik, szerencsétlenség nem történt. Az élelmiszer és lakás ára olcsó.

Louisville, Ky. Az amburgy Coal Company Dalna-i bányáját újra megnyitotta. A munka itt március közepe óta szünetelt. Közben a bányát felszerelték villanyal és több új bányászhat építettek.

Louisville, Ky. Az itteni Harlan Coal Co. újabb 2500 akér szénterületet vásárolt.

Hazard, Ky. A Darb Fork Coal Company a környéken újabb szénterületeket bérelt, amelyek művelését hamarosan megkezdik, hogy a bányájukat terjeszkék és több bányásznak adhassanak munkát.

Gallatin, Pa. Lukács János testvér írja, hogy itt a 10. számú bánya le van zárva március 15-ke óta és nem is tudják, hogy mikor fogják újra megnyitni. A közelben levő bányák hetenkint 2-3 napon át dolgoznak, de azokban is tulok a bányász. Ha a munkaviszonyok a környéken megjavulnak, úgy Lukács testvér értesíteni fogja a magyar bányászokat.

Bracholm, W. Va. Pápes Márton testvér írja, hogy Logan County-ban a bányák legnagyobb része le volt zárva a hónap elején, pár kivételével, de azokban is oly rossz szul ment a munka, hogy az élelmet alig lehetett megkeresni. Nem régebben nagyon sok bányász ment a vidékre Pennsylvaniából és Ohióból, akik most munkatlanságban nyomorognak. Ezért figyelmezteti Pápes Márton a testvéreket, hogy mindaddig ne jöjjenek erre a vidékre munkára, amíg nem találja a kérésitést a munkaviszonyok javulásáról a Bányászlapban.

ERŐSEBBEN DOLGOZNAK

AZ ACÉLGYÁRAK.

Az acélgárakban az egész esztendőben július közepén volt a leggyengébb a munka. Ebben a hónapban az acélgárak mindössze 21 százalékát alkalmazták a rendszeren dolgozó munkáscsoportnak, ez a szám azonban augusztus elejére felmúlt 25 százalékra.

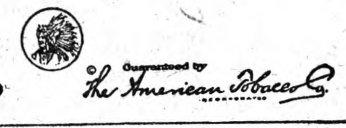
A gyárak egyelőre csak azonnali szállításra dolgoznak és a kézen levő rendelések bizonyítják, hogy még akkor is, ha csak az azonnali szükségletet akarják kielégíteni, fokozottabb mértékben kell a munkát folytatni. A későbbi szállításra feladandó rendelések sem késhetnek már sokáig és bizonyos, hogy az acélgárakban a rossz viszonyok július közepén érték el a tetőfokot.

Júliusig állandóan letettek pár embert, július végétől kezdve azonban állandóan szaporították a munkások számát és ez a fokozott munkáskereslet most már állandó is lesz.

A szénbányák munkaviszonyaira erős befolyással vannak az acél- és vasgyárak munkaviszonyai és a bányatulajdonosok épen-ugy, mint a munkások örömmel és jóeredményességgel veszik tudomásul, hogy az acélgárakban, ha lassan is, de megindul a munka.

LUCKY STRIKE cigarette

It's toasted

Az élelmiszer ára esése.

A lapok bonyolult kimutatásokban tudatják a fogyasztó közönséggel, hogy az élelmiszerek és ruházat ára mennyivel esett vagy emelkedett az utolsó esztendő alatt. Sok szó esik manapság erről, mert az általános munkabérszállítás előtt állunk és ennél figyelembe kell venni a fogyasztási cikkek árát is.

A fogyasztó közönség minden kimutatás nélkül is pontosan tudja, hogy mennyire estek vagy emelkedtek az élelmiszerárak. Látják ezt a zsebükről. És tekintettel arra, hogy a munkás semmit sem ér a nagy munkabérről, ha az árak folyton emelkednek, épenugy meg fog elégedni a kisebb fizetéssel, ha ez az élelmiszerek és ruházatok csökkenésével egyidejűleg történik.

Senkinek sem fontos az, hogy hány darab pénz kap a kezébe. Magyarországon ma ezekben beszélnek ott, ahol azelőtt tizkoronások jártak. A munkabéreket az öthatosok helyett is százakban adják, mégis szegénységben kinlódik a nép, mert a százasokért is alig lehet valamit kapni.

A munkásembernek tulajdonképpen az a pénzösszeg a fontos, ami a tisztességes életmód mellett a munkája árából megmarad.

A munkások fizetésének megállapításánál bizonyosan méltányosak lesznek a munkaadók is. Mert hiszen a munkás adja a munkát a munkaadójának, fogyasztásával alkalmat ad ipari cikkek gyártására.

Egy végnélküli láncszortot képeznek a különböző ipari munkások és munkaadók és a saját érdekét csak úgy szolgálhatja mindegyik, ha tekintettel van a másik érdekeire is.

SZÁNDÉKOZIK szülőhazájába UTAZNI?

Ha szülőhazájába visszatérésre gondol, a ml. Hajó-jegy Képviseletünk nagyon értékes szolgálatát ajánlja egy utazási engedély és utlevél beszerzésére, mint ha Jóléteket biztosítására és minden más szükséges intézkedés elrendelésére. Mi az összes hajó-vonalakat képviseljük. Ugyisintén szolgálatára és segítségére vagyunk, ha bármely rokonát akarja ide hoztatni az ó-huzából. Mi az anyanyelvén beszélünk

Mellon National Bank
Hajó-jegy Képviselete
(J. J. McCORMICK & CO.)
405 FIFTH AVE.,
PITTSBURGH, PA.

Hírek a bányák világából

TÖBB VASUTI KOCSI MUNKÁBAN.

Július 23-án több, mint félmillió vasuti kocsi hevert üresen használatlanul. Ez a szám azonban 10 ezerrel kisebb, mint egy héttel ezelőtt volt, mert július 15. és 23. között 10 ezer vasuti teherkocsit hoztak újra forgalomba. Ez a hír is azt mutatja, hogy javulnak a viszonyok, hogy több munkájuk van a vasutaknak.

SZEPTEMBER 1-ÉN, 2-ÁN ÉS 3-ÁN LESZ A MAGYAR BANYÁSZ-VERSENY.

A U. S. Bureau of Mines rendezésében szeptember elsején, másodikkán és harmadikkán St. Louis, Mo.-ban megtartandó nemzetközi első segély és mentési versenyre már nagyban folynak az előkészületek. Csaknem minden bányakerület képviselve lesz a versenyen, azonkívül résztvesznek azon mexicói és canadai bányászok is. Hír szerint Anglia és Belgium is elküldik képviselőiket.

Dr. E. K. Hunter, az American Red Cross elsősegélyosztályának tagja lesz az idén is a főbíró.

SZTRAJKBA LÉPTEK A HOLLAND BANYÁSZOK.

Augusztus 3-án a holland szénbányászok sztrájkba léptek. A holland kormány azt követelte a bányászoktól, hogy dolgozzanak alacsonyabb munkabérről, amit a munkások nem fogadtak el. A holland vasuti munkások felajánlották a bányászoknak pénzügyi támogatásukat a sztrájk tartamára. Csak a szivattyuknál maradt ember, legtöbb helyen diákok vállalták a feltétlenül szükséges munkát.

A holland bányászok sztrájkjából valószínűleg az amerikai bányászoknak lesz hasznuk, mert Hollandia kábel útján Amerikától kér szén. Az európai országok nem igen adhatnak több szén Hollandiának, mint amennyit eddig adtak és így valószínűleg a sztrájk által okozott szénhiányt Amerikából fogják pótolni.

KILENC KÁRÉ SZÉN.

A himlervillei bányából augusztus 8-án már kilenc vasuti kocsi szénét dempelték. Nap-nap után megdempelnek most már 8-9 kocsi szénét, dacára annak, hogy még mindig csak az entriket hajtják.

Harminc napon belül bizonyosan megdempel a magyarok bányája 12-14 vasuti kocsi szénét naponta és akik a pénzüket befektették a vállalatba és türelemmel várták annak felépítését, hamarosan látni fogják a gyümölcsét hitüknek és türelmüknek.

A himlervillei bányában minden nap dolgoznak.

ÚJABB FIZETÉS LESZÁLLÍTÁS FRICKNÉL.

Július elsején újabb fizetés leszállítást eszközöltek a Frick telepeken.

A mostani béresökkelentés körülbelül tiz-tizenkét százaléknak felel meg és a kompánia munkásokat most a következő fizetéseket fogják kapni: Belső munkások legmagasabb fizetése 5.05, legalacsonyabb fizetése 4.15.

Külső munkások legmagasabb fizetése 4.20, legalacsonyabb fizetése 3.00.

A munkások békességgel tudomásul vették a fizetés leszállítását, csak azt szeretnék, ha legalább naponta dolgozhatnának, a mostani heti két-három napi munka helyett.

MEGGBÜNHÖDNEK A TELEK-HIÉNÁK.

Megirtuk lapunk egyik korábbi számában, hogy New York környékén körülbelül négy millió dollárt szedtek ki lelketlen telek-ügynökök szegény emberek zsebé-

ből. Az áldozatok legnagyobb része bevándorolt és pár száz néger is van közöttük.

A bíróság a legszigorúbb vizsgálatot indította meg az ügyben és a beszerzett adatokból vádat emel az illető társaságok és ügynökeik ellen, akik leginkább New Brunswick környékén levő értéktelen telkeket adtak ingyen az áldozatoknak, hogy ezáltal részben költség címén, részben újabb telkeket eladásával vegyenek pénzt ki belőlük.

Százakra rug a feljelentők száma és a panaszok alapján valószínűleg sok más telekelárusító társaságot is vád alá helyeznek.

BANYA-SZERENCSETLENSÉGEK PENNSYLVANIÁBAN.

A pennsylvániai bányákban 1920 első felében és 1921 első felében a szerencsétlenségek száma a következő volt:

Az összes súlyos szerencsétlenségek száma 1920-ban 481 volt, 1921-ben 393.

Keményszén vidék összes súlyos szerencsétlenségek száma 1920-ban 271, 1921-ben 273.

Kisebb szerencsétlenségek száma 1920-ban 1364, 1921-ben 884.

Kisebb szerencsétlenségek száma a keményszénvidéken 1920-ban 718, 1921-ben 559.

Kisebb szerencsétlenségek alá csak azokat az eseteket veszik, amelyeknél a bányász legalább 60 napig munkaképtelen volt.

KÖSZÖNETNYILVANTAS.

A Himler Coal Company ezton nyilvánítja a társaság köszönetét Soltész Pál, Buckner, Ill. és Lipuszt Ferenc Valier, Ill. bányász testvéreknek, akik időt és fáradságot nem kímélő utánjárassal nagyban a segítségére voltak a Himler Coal Company képviselőjének, hogy a Magyar Bányászok Bányájának eddig is hatalmas táborát újolag megnövekedjék.

A MAGYAR BANYÁSZOK JÖVŐJE.

Az Egyesült Államok területén élő magyar bányászok között élénk viszhangra talált mindenütt a himlervillei magyar bányászok hívó szöveze.

Napról-napra tömegesen sorakoznak zászlójuk alá, egy biztos, jobb és szebb jövő reményében.

A Republic-i, Pa. magyar bányászok is követve a példát, Gruber Gusztáv, a Himler Coal Co. képviselője felszólítására a következők jelentkeztek részvény-jegyzésre: Tóbiás András, Ország Dániel, Ország Ferenc, Vitea István, Hidy Ferenc, Hidy Sándor, Koscsó József, Tóbiás István, Madási János, Bolha János, Deák Mihály és Mrs. Tóbiás Andrásné.

CSÖDDE KERÜLT BANYA.

Az Atlantic and Pacific Fuel Corporation, Bluefield, Va., önkéntes csődöt jelentett be.

AMERICAN BLACK SEA LINE

Gyorskajó szolgálat amerikai lo bogó alatt NEW YORKBÓL közvetlenül

CONSTANZÁBA

kikötőbe Ez a legrövidebb út Erdélyben lakó magyarok számára

A kényelmes és gyors

S. S. ACROPOLIS indul SZEPTEMBER 7-én Hobokenből az 5-ös számú kikötőből. ELSŐRENDETTÉKEZÉS ÉS KISZOLGÁLTATÁS Bővebb felvilágosításért írjon

Stephanidis, Benas & Co.
General Agents
24 State St., New York City

PÉNZKÜLDÉS DOLLAR UTALVÁNYOK

HAJÓJEGYEK KIHÓZATALI ÖKMÁNYOK

1500 MAGYAR BANYÁSZ ALKOTÁSA

Tartsa erkölcsi kötelességének minden magyar bányász betétjét a saját bankjában elhelyezni.

MIÉRT? Írjon nekünk felvilágosításért.

HIMLER STATE BANK - WARFIELD, KY.

Előnyös változás a szénpiacon

Az Egyesült Államok szénbányáinak kivitele, mint a hivatalos kimutatások mondják, határozott javulást mutatott az utóbbi esztendőben.

Az 1921-ik kinestári évben a bizonyítékok szerint ötször annyi értékű szén ment ki külföldre, mint 1920-ban. 1920-ban a külföldre szállított amerikai szénnek összértéke ugyanis 231.000.000 dollárt tett ki, míg 1921-ben ez az összeg 434.000.000 dollárra emelkedett. A háborút közvetlenül megelőző 1913-ik évben mindössze 86.000.000 dollár értékű amerikai szén jutott külföldi piacokra.

A 100.000.000 dolláros határt 1917-ig visszamenőleg egyetlen egyszer sem érték el a kivitel tekintetében és a háborút megelőző években az átlagos kivitel értéke kinestári éveként soha sem volt 80.000.000 dollárnál nagyobb. Ebbe az összegbe minden alkalommal beleszámították már a külföldi hajók által felvett hajózási és gőzszenet is.

A nagy ár egyrészt a magas szénáraknak tudható be, de azért a mennyiség tekintetében is alapos emelkedés volt tapasztalható. Az 1921-ik kinestári évben kivitelre került puhaszén mennyisége ugyanis 139 százalékkal haladta meg az 1915-ik év kivitelét.

Az 1921-ik kinestári év elején a szénárak szokatlanul magasak voltak, de fokozatosan leszálltak és a puhaszén kiviteli ára mult év októberében tonnánként 10.67 cent volt, míg ez év júniusában már csak \$5.68-at fizettek érte.

Az amerikai szénkivitel ilyen szokatlan nagyarányú emelkedése nagyrészt az angol szénkivitel teljes beszüntének volt betudható. Az angol bányászok sztrájkja miatt ugyanis a mult kinestári évben alaposan mecsökkent az angol szénexport. Anglia mindössze 16.500.000 tonna szénexportált, míg 1920-ban 31.000.000 tonna szerepelt a mérlegén és 1912, illetve 1913-ban 73.000.000 tonna angol szén került külföldi piacokra.

Az angol szénexport a mult kinestári évben jóformán a felét sem tette ki az amerikai szénkivitelnek, de 1913-ban még három és félser haladta meg a mi szénkivitelünket.

Jelenleg Amerika és Anglia a világ legnagyobb szénexportőrjei, utánuk Canada és Ausztrália, valamint Japán következnek, de a különbség a kiszállított mennyiségek között óriási. Azelőtt Németország is nagy versenytárs volt, de most, ha eleget tesz Franciaországgal szemben vállalt szénzállítási kötelezettségének, akkor aligha marad valami feleslege.

Anglia szálítottta azelőtt a szénét jóformán az összes délamerikai országoknak, most ezek mind nálunk vásárolnak.

A széntermelő országoknak is sok szénét szállítottak az amerikai bányák 1921-ben. Franciaország, Belgium, Olaszország, Svédország és Svájc az 1921-ik kinestári évben 8.000.000 tonna amerikai szénét kaptak, míg 1921-ben csak 5.000.000 tonnát használtak el.

VIZDESZTILÁLÓ (kisűst) vörös rézből, 5 gallonos ára 18 dollár. Vidékre csomagolási költség 2 dollár. SZESZ-MÉRŐ complete 3 dollár. A legjobb SÜR, malata és hágal komló, egy adag, 5 gallon, vagyis 48 üveg sörre elegendő, ára 1 dollár 50 cent. Kap- ható különféle gyümölcskivonat, kap-szilva stb.

JUHÁSZ ANDRÁS
693 S. Clinton St., Trenton, N. J.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT NEW YORK—HAMBURG DIREKT JOINT
A legrövidebb összeköttetés Közép Európa bármely részére.

S. S. "MOUNT CLINTON" (uj) ..... Szept. 1.
S. S. "MOUNT CLAY" (uj) ..... Szeptember 15.
S. S. "MOUNT CARROL" (uj) ..... Szeptember 29.
Hajók New Yorkból a 86-ik kikötőből, North River a 42-es és 46-ik utca lábától indulnak.

"HANSA" (volt Deutschland), "Bayern" (uj) és **"Wuerttemberg" (uj)** rövidesen szolgálatban lesznek

2, 4 és 6 ágyas kabinok, dohányzók, ebédlők és sétádohányzó, nappali szobák és séta-fedélzetek állanak a 3-ad osztályú utasok rendelkezésére.

Bővebb felvilágosítás végett írjon bármely meghatalmazott ügynökünkhez, vagy a következő címre:

WITH 39 BROADWAY, NEW YORK CITY WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

AZ ÖN BÉBIJE RÉSZESÜLJÖN A LEGJOBB TÁPLÁLÉKBAN

Egy magyar anya Philadelphiából azt írja:

"Hogy bébijé sápadt volt, sovány és nem nyert súlyban. Miután sok másféle ételmiszerrel próbálkozott, orvosra el-
sőt a

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

nevezetű tej használatát és bébijé fél fontot nyert melyben egy hét alatt a nagyszerűen aludt éjszakákam át, amit azelőtt sohasem tett."

The Borden Company
Borden Building New York

Vágja ki e szelvényt még MOST — és postázza még MA

és INGYEN megkapja a GYERMEK EGÉSZ-SÉGE c. könyvet, melyből megtudhatja, mint kell bébijét egészségesnek megtartani. Valamint etetési szabályokat saját anyanyelvén.

Név .....
Cím 064

FIGYELEM

Lynch és Benham környéki bányászok

A BROSHER-BRUNETT kórház, Middlesboro, Ky.-ban külön gondot fordít a MAGYAR BANYÁSZOK ápolására.

Jó magyar tolmácsaik vannak.

Ön nem lehet egyebet.
csak szerethetőt.
Ezek KÜLÖNLEK
Ezek JÓK
BEECH-NUT
CIGARETTES
20 for 15¢

MINDENKIT ÉRDEKEL A MAGYAR BÉKE

Most érkezett meg az egyedüli és a magyar kormány által is hitelesnek elfogadott a magyar béke összes feltételeit tartalmazó vas-kos kötet, mely megfelelő tékével is el van látva.

A KÖTET ÁRA 1 DOLLÁR

Rendelje meg még ma és tudja meg, hogy mit is tartalmaz a sokat emlegetett TRIANONI béke.

A pénzt küldje erre a címre:

A. & F. PUBLISHING CO.

75 EAST 10th STREET, NEW YORK CITY

KÉRJEN MUTATVÁNYSZÁMOT

A

KÉPES VILAGLAPBÓL

amely FÜLÖP ILONA szerkesztésében jelenik meg

Minden szám tele van képekkel, elbeszélésekkel, hasznos tudnivalókkal.

ELŐFIZETÉSI ÁRA EGY ÉVRE \$2.00

KÉPES VILAGLAP

75 EAST 10th STREET, NEW YORK, N. Y.

A MAGYAR LEBÉLYEGZÉSÜ

Osztrák-Magyar Bankjegyek és Magyar Kir. Postatakarékpénztári pénzjegyek

BECSERÉLÉSE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

ÉRTESÍTÉS.

Az Osztrák-Magyar Bank felszámolása, valamint a Magyar Királyi Jegyintézet felállítását követően a "Magyarország" lebélyegzési bankjegyek, ugyancsak a Magyar Királyi Postatakarékpénztár által kibocsátott pénzjegyek (kivéve az 1 és 2 koronásokat) új államjegyekre cserélhetők át. A levonás nélküli kicserélési határidő Magyarországon július hó 15-én lejárt és a régi bankjegyeket csak 25% levonás mellett váltják át államjegyekre augusztus hó 15-ig bezárólag.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMI JEGYINTÉZET

különleges intézkedést tett az Egyesült Államokban lévő magyar lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyek és magyar kir. postatakarékpénztári jegyek kicserélése tekintetében és július hó 27-ikén kelt átiratával megbízott engem azok összegyűjtésével az új államjegyekre való kicserélés céljából.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik magyar lebélyegzésű bankjegyek s a magyar kir. postatakarékpénztár által kibocsátott pénzjegyek birtokában vannak, hogy vagy személyesen jelentkezzenek bankházamban, vagy pedig címüket közöljék velem, hogy a kicseréléshez szükséges nyilatkozat-formát nekik megküldhessem. Megbízatom értelmében a nekem átadott és beküldött pénzeket előírt forma szerint a magyar kir. állami jegyintézethez juttatom, ahonnan a lebélyegzés valódiságának megállapítása után a kicserélésre beküldött összegnek megfelelő új államjegyeket kap a beküldő fél cégem útján.

A kicserélés legvégső határideje 1921. évi szeptember 15-ike, tehát a régi bankjegyeknek szabályszerű nyilatkozattal együtt legkésőbb eddig az időpontig intézetemnél kell lenniük.

A kicserélés minden levonás nélkül történik.

A kicserélésre szánt bankjegyeket csakis a szabályszerűen kiállított nyilatkozattal egyidejűleg vehetem át, felhívom tehát a közönséget, hogy addig ne küldjön be bankjegyeket, amíg a nyilatkozat mintát tölem meg nem kérte.

A kicserélésre szánt pénzek ajánlva küldendők be hozzám.

Amíg az államjegyekre kicserélt összegek a Magyar Kir. Állami Jegyintézettől megérkeznek, a felek az én nyugtámat kapják igazolásul.

KISS EMIL bankár

a Magyar Kir. Állami Jegyintézet pénzkicserélési gyűjtőhelye az Egyesült Államokban

133 SECOND AVENUE,

NEW YORK, N. Y.

"IRODALMÁT A MAGYAR PARASZTNAK"

Lapunk múlt heti számában ilyen címmel rámutattunk azokra a végzetes hibákra, amelyekkel Magyarország a földművelő osztályt és ezek gyermekeit elzárta a tanulás, a művelődés elől. Megírtuk azt is, hogy otthon most pengetik a kezdeményezést hur-jait lanyha mozdulatokkal, nem nagy eredményt ígérő nemtörődömséggel.

A mi tanácsunk nélkül is láthatja mindenki, aki nyitva tartja a szemét, hogy a nemzedékek nevelését az iskolával kell kezdeni és hogy nagyon fontos, jövőbevigő és életigérő, hogy minél nagyobb gondot fordítsanak az iskolákra, hogy 15-25 esztendő múlva egy erős, tanult és eszes nemzedék kezében legyen az ország, mert lesz alkalom és szükség akkor is erős munkára, a tulajdonképeni újraépítő munka — ugylátszik — csak akkor kerül sorra. Mert most az ország urai tulságosan el vannak foglalva a személyes bosszu ügyeivel, a nép szemében is még mindig erkölcs a gyilkosság. Talán addigra kiheverik ezt az átkot.

A hazai lapokban megindult ugyan a mozgalom az otthon parasztnak nevezett osztály művelésére, de hogy hogyan kezdenek hozzá, azt jellemzik a lapokban talált hírek és cikkek, amelyekből közlünk kettőt.

A Szegedi Naplóban találtuk az alábbi vezércikket:

Levél egy babához.

Baba, láttam magát tegnap délután a Stefánin, sokáig pihentem szememet szösze fején és ragyogó szemén, amely fölött megmeglibbent egy bolondos fehérlepke, bizonyosan lenvirágnak

nézte. Még érzett magán a menyország derüje, amelyet nemrég hagyhatott el és talán ezért szerettem volna egy kicsit megérintni a vadrózsa-arcát az én fáradt öreg kezemmel, amelyből oly régén kicsusztott már a menyország aranykilinse. De akármilyen apás sóvárgással néztem magát, baba, maga nem méltatott figyelme engem. A dadájával volt elfoglalva, a dada pedig a cigarettájával. Őt esztendő nő volt ez a dada, hatot nem igen néztem ki belőle, mezitláb volt és kócos volt, olyan kis varasbéka, akire ezeknek előtte még libapasztsorságot se bízta volna. Most azonban magát őrizgette a balkarján ez a nagy arasz hosszú tüzepere, a jobb kezében pedig a cigarettát gondozta, szemmeláthatólag több örömmel és szívből ragaszkodással, mint magát. Meg kell adni, hogy maga kellemetlenül viselkedett, mert kapkodott a cigarettát, amelynek végén tüzeper piroslott. Maga megfellekedett róla, hogy talán még egy éves sincs, a dada azonban észre tértette magát. Csak a füstöt fujta mérgesen a szeme közé, amitől maga, kis éretlen, nagyon ildom-talanul kezdett bögni, a cigarettát pedig tovább adta a mellette ülő másik varasbékának. Négyen élvezkedtek a pázsiton a varasbékák, közülük kettő már akkorácska, hogy bizonyosan iskolai oktatást is nyert a szelíd női erkölcsökben s egyikük, nyilván egy magasra ivellő karriér kezdetén, mert ez már a kissé elhanyagoltan hordott orrán keresztül fujta ki a füstöt.

Nagyon figyelemreméltó társaság voltak maguk, baba, így ötten a kulturpalota tövében a gypszelen és az emberek, akik ott jöttek-mentek fecsege, vagy dokba merülten az alkonyati napragyogásban, még se álltak meg csudájukra. Ne vegye rossz néven baba, de az ilyesmi nem megy ritkaságszámba és olyant is lehet látni, hogy négyéves férfiak tüzet kérnek szakállas emberektől az utcákon. És akármennyit garázdálkodik a destruktív, korunk pallérozott erkölcsét semmi sem mutatja jobban, mint az, hogy a kölyök nem pofont kap, hanem tüzet. Elismerem, hogy ez a humanizmus legszebb diadala, de látja, én egy régi világbeli ember vagyok és én bennem fölforrott valami végtelen keserű diű és már úgy volt, hogy életemben először embert fogok ütni, de nagyon ósztint, de nagyon szívó, de úgy, hogy a varasbékák még vasorrubába korukban is tapogatták a helyét.

No nem kell megijedni, baba, én gonosz országharbitó vagyok ugyan, de nem valami nagymérgű ember. Ohó, hát ki vagyok én, fogtam meg magamat, hogy én itt mint társadalmi lelkiismeret lépjek közbe? Bíró, vagy rendőr, vagy valami vezérpedagógus? És használok én azzal valamit, ha ezt a négy ostoba kölyköt négyfelé ugrasztom, hogy öt pere mulva megint együtt vihogjanak egy új cigarettá csutkán valami más bokor alatt? És ha én itt négy kis senki-lányát nyakon verek, meg lesznek ezzel fegyelmezve a gyerekek százezerei, akik úgy serdülnek föl ma ennek az országnak az ember-vadonában, mint a róka-fiúk? Hát ők azért a felelősek, hogy a nagyok elvették tőlük az iskoláikat, a családi tűzhely tiszta világát, a gyerekkor természetes örömeit és engedték őket az ő büneiket utánözva hemperegni az élet szemétdombján?

Nem, habus, nem ütök én meg senkit, nem is haragszom már. Sokféle érzés kavargat bennem s legfőkéül a szegény van közölök. Ővülök hogy nekem már nem sok van hátra abból a förtelmes életből, amely az én generációm fölöttjeinek adatott és elborzadok, ha arra gondolok, milyen társadalom lesz az, amely majd magukból áll, az angyalok játékos karéjából még alig kiszakadt szegény baba! Mi a mi őregeinktől mégis csak kaptunk utavalólól az életbe nevelést, tanítást, szívet, emberséget, — maguk nem kapnak mitőlünk semmit. Mindent elherdáltunk és magukra csak a bűneinket hagyjuk, gyűlölködést, tudatlanságot, barbár ösztönöket, bossz indulatokat. Ez a mi legszörnyűbb bűnünk, ma delelő életüké. A magunk életét megromthatjuk, bemoeskolhatjuk, a miénk volt, rendelkezhetünk vele, bűnhődünk érte. De az utánunk következő, a most sarjadzó társadalom tönkretétele miatt még akkor is gonosztevének kell éreznünk magunkat, mikor már a porainkat megevett fákbl fogják faragni az akasztófákat.

Szeretném, babus, ha ezt az újságpapírt, amelybe most a tejesüvegét csavarni fogják, megmen-tené a véletlen arra az időre, a mikor maguk már érett észszel fognak átkozni bennünket. Leg-alább látnák, hogy voltak néhányan, akik a saját nyomorúságukba belefásulva és szívszorogva néztek a maga társadalmá felé. Destruktíveknek nevezték őket.

Milyen keservesen szükség van az iskolára, a gyerekek nevelésére és oktatására. És ugyanakkor — mintha csak feleletképpen találtuk volna — az Igazság című lapból a következő hírt vesszük:

Elbocsátottak százhatvanöt fővárosi tanítót. Három hónapra mondta fel nekik. — A jövő tanévben már nem vesszük igénybe munkásságukat.

Csak nemrégiben adtunk hírt arról, hogy a főváros tanszemélyzetét többszáz fővel szaporítani akarják. Nevezetesen be akarják tölteni az elhalálozott és politikai magatartás miatt elbocsátott tanárokat, tanítókat és tanítónőket állásait. Ugyanakkor, amikor állás-szaporításról van szó, a főváros közoktatásiügyi osztálya százhatvanöt tanítónak és tanítónőnek felmondólevelet küldött. A felmondási idő is szokatlanul rövid: mindössze háromhónapi időtartamra szól, ami azt jelenti, hogy a következő tanévben ezeknek a tanároknak a munkásságára már nem is számíthatnak.

Az egész ügy kissé furcsának tetszik. Nem tudjuk mi alapon és milyen indokolással bocsátanak el, hűtlen és rossz eseléd módjára, százhatvanöt fővárosi tanítót és tanítónőt. Az a körülmény, hogy éppen most, amikor a bizottsági tagok nyári szünetre mentek és őszig érdemleges közgyűlés nem lesz, megengedi azt a feltevést, hogy az elbocsátás nem egészen jogos. Bár tudjuk, hogy a főváros a takarékoság elvét az egész vonalon kérelhetetlen szigorúsággal akarja keresztülvinni és mi a magunk részéről a takarékoságot nagymértékben helyeseljük is, ezzel az intézkedéssel semmi körülmények között nem érthetünk egyet, sok egyéb okon kívül már azért sem, mert a mai súlyos viszonyok közepette szaporítja az állás- illetve munkanélküliség számát.

Figyelem magyarok!

ALBERT

Férfi és női divatru kereskedésében kitűnő szöveteket vásárolhatnak yádszámra.

ALBERT

boltja 1003 FIRST AVE., NEW YORK és 130 SOUTH 4th Ave. van, M.T. VERNON N. Y.

ALBERT

elvé: Kis haszon, nagy forgalom

A VIGNETTÁKAT ŐRIZZE MEG

Magnolia
ÉS
Star tej

KANNÁKRÓL

ÉRTÉKES AJÁNDEKTÁRGYAKAT KAP ÉRTÜK
KÉRDEZZE MEG FÜSZERESÉT

AZ ISTEN NEVÉBEN

keresztényi szeretettel tudatjuk részvényes-testvéreinkkel, hogy a magyar faluban, Himlervillen templomot szándékszunk építeni és arra kérjük bajtársainkat, hogy e törekvésünkben bennünket szíveskedjenek támogatni.

Ugy erezzük, hogy nem lenne egész és teljes a telepünk, ha nem emelnék templomot az Istennek, aki minket eddig a munkánkban olyan szépen megsegített.

Elhatároztuk hát, hogy mire a telep építése befejeződik, hozzá fogunk a templomok felépítéséhez.

Két templomot akarunk építeni. A katolikusok katolikus templomát, a reformátusok református templomát egyazon időben.

A társaságunktól nem kérünk és nem akarunk segítséget, mert azt akarjuk, hogy a békeesség köztünk soha semmiképpen meg ne bomolhassék.

Vannak köztünk többféle felekezeti testvérek, vannak köztünk bizonyosan olyanok is, akik egyik templom építését sem kívánják, és mi nem akarjuk, hogy akármelyik részvényes testvérünk megbotráncsozzék, hogy a társaságtól segítséget kérünk.

Akik ezt a telepet alapították, úgy kívánták és úgy kívánják, hogy itt a felekezeti békeesség mindörökké legyen meg az emberek közt.

Hogy itt ki-ki olyan templomba járhasson az Urat dicsérni, amilyenbe kíván, s ne akadjon fel az egyik ember, hogy a másiknak mi a hitvei lássa.

Hogy itt ki-ki kövesse a saját akarátát, akármilyen felekezethez tartozik is, vagy akkor is, ha egyik felekezethez sem kívánna valamelyik testvérünk tartozni.

Azt akarjuk, hogy itt soha ne bántassa egyik ember a másikat semmiképpen, sem a hitében, sem a hitelenségében. Legyen nálunk kinek-kinek a hite és meggyőződése szerint.

Arra kérjük hát e két felekezet hívőit, s különösen azokat a testvéreinket, akik ide számitanak jönni lakni, hogy támogatassanak be neműket igyekezetükben és küldjék be adományaikat arra a templomra, amelyikre azt szánják.

Egyszerre gyűjtünk és egyszerre építünk, de külön kezeljük a két egyház dolgát és mindenki ahhoz a bizottsághoz küldi be a pénzét, amelyik templomra azt szánja.

A hirdetésünk csak azért van együtt, mert ha külön felekezethez tartozunk is és külön-külön templomot csinálunk is, egyformán a testvéri érzést akarjuk fenntartani magunk között.

A katolikus templomra eddig a következők adakoztak, s akik a katolikus templomra kívánnak adakozni, azok az alább irt hatholikus egyházi bizottsághoz küldjék adományaikat:

Sóss Ferenc	\$20.00	Simon Menyhért	\$25.00
Dobis Károly	25.00	Dezső Gábor	25.00
Gombos Gábor	25.00	Kósa Ede	25.00
Kiss Ferenc	20.00	Demjén Ferenc	50.00
Fekete János	50.00	Vágó József	10.00
Veres András	50.00	Teván Ede	10.00
Vilcs József	20.00	Kis Ferenc	5.00
Várhelyi Lipótné	25.00	Károlyi János	5.00
Kiss M. József	10.00	Simon György	5.00
Bali József	10.00	Varga Mihályné	10.00
Szigethy József	25.00	Varga Józsefné	10.00
Huszár Sándor	20.00	Lukács István	25.00
Varga József	25.00	Jónás András	25.00
Id. Orosz János	25.00	Podor Sándor	25.00
Lázár László	20.00	Zehér István	25.00
Gurdon Károly	2.00	Ragályi János	10.00
Boeskey Gyula	10.00	Lázár László	5.00
Tassy A. L.	10.00	Sós Ferenc	10.00
Bakó János	25.00	Huszár Sándor	10.00
Domokos József	20.00	Szemán Mihályné	10.00
Károlyi János	25.00	Ifj. Orosz János	10.00
Varga Mihály	25.00	Gombos Gábor	10.00
Lukács István	5.00	Czikora János	5.00
Himlér Márton	50.00	Kis Nagy József	5.00
Sirokay János	5.00	Kóródi László	2.00
Majeresák Pál	10.00	Lezák Ignác	2.00
Láng Jenő	50.00	Domokos Mózes	25.00
Demján András	10.00	Nagy János	25.00
Vince Ignác	30.00	Nagy László	5.00
Rubi Sándor	20.00	Domokos József	25.00
Vince János	25.00	Orosz K. János	10.00
Dezső Gábor	10.00	Fekete János	10.00
Nagy János	10.00	Veres András	10.00
Podor Sándor	10.00	Varga Beni	10.00
Jónás András	10.00	Himlér Márton	50.00
Müller József	5.00	Láng Jenő	50.00
		Tassy A. L.	15.00

A református egyházközség nevében: Fekete János, Veres András, Boeskey Gyula. A pénzt a katolikus templomra így tessék címezni: Boeskey Gyula, Himlervillen, Ky.

A református egyházközség nevében: Dezső Gábor, Nagy János, Podor Sándor.

Pénzt a református templomra így tessék címezni: John Nagy, trustee, Himlerville, Ky.

MENNYIT ÉR EGY DOLLÁR?

Aminthogy a munkánkat aszerint értékeljük, hogy hány dollárt kapunk érte, az ipari árucikkek értékét is az a szám adja meg, amely az árát képezi dollárokból, épenugy megállapíthatjuk a dollár értékét is.

Békeidőben egy dollár magyar pénzben öt koronát ért. Ma egy dollár magyar pénzben pár száz koronát ér.

A háboru előtt egy dollárért fél napot kellett dolgozni. Ma körülbelül másfél órai munka ára az egy dollár.

Egy dollár a bankban elhelyezve egy esztendő alatt egy dollár és három centet ér, mert a bankban elhelyezett egy dollárért egy év múlva egy dollár és három centet kapunk.

Egy dollár ipari vállalatokban elhelyezve nemcsak annyit ér, amennyi hasznot kapunk évente a befektetett egy dollár után, hanem részese mindannak az erkölcsi és anyagi haszonnak, amire az ipari vállalatnak kilátása van.

Igy tehát egy dollárnak is különböző értéke van különböző időben és különböző helyen.

A magyar bányászok bányavállalatában elhelyezett egy dollár annyit ér amennyi erkölcsi és anyagi hasznot hoz, és amennyit javít a gazdája sorsán.

Mit végzett tehát az az egy dollár, amit a magyar bányászok a Himler Coal Company megalapozására fordítottak?

Az első fontos munkája volt az összedott dollároknak, hogy egymás mellé hozott egy csomó magyar embert, akik Amerika bányáiban szétszórva éltek és küzdtek a folyton változó munkaviszonyokkal. Az összedott dollárok egymás mellé állították őket, megtanították őket a testvéri szeretetre, az együttműködés fontosságára, és önmaguk eddig ismeretlen és kihasználatlan képességeire.

Az összedott magyar dollárok megnyitották a föld kincseit rejtő mélyét, falut varázsoltak a kukoricás helyébe és jó munkát adtak sok embernek éveken át. Ma az általános rossz viszonyok mellett annyiival több munkanélküli ember volna, ahánynak kenyérrel ad a Himler Coal Company.

A sokszor lenézett és kicsufolt magyarnak elismerést, megbecsülést és tiszteletet szerzett az a dollár, amit a kentucky-i szénmezőkön ültettek el. Angol lapok hasábos bémulatát, előkelő amerikai szereplő emberek bámuló elismerését, jó hírnevét.

A befektetett magyar dollárok vasuti hidat építettek, egy elhanyagolt megyébe bevezették az első vonatot, kaput nyitottak a forgalomnak egy elzárt kincses területhez, teljesen modern és egészséges házakat építettek magyar bányászok részére és messzire csengő hangon hirdették a testvéri szeretet, a magyar erő és magyar képesség diadalát.

Megállapíthatjuk ebből tehát, hogy az az egy dollár, amely a kentucky-i magyar bányászok szolgálatában dolgozik, többet ér, mint az a dollár, amelyen pár száz magyar koronát vehetünk, vagy amely évi három centet hoz a bankban.

Pontosabb munkát végzett ez a dollár, szorgalmasabban dolgozott a gazdája hasznáért, több eredményt ért el már eddig is és munkájának haszna még a jövőt is erősen és kellemesen befolyásolja.

Okos ember úgy használja az erejét, tudását, hogy az legtöbb hasznot hozzon, legtöbb eredményt érjen el a gazdájának.

Miért nem használja ki a dollárját is úgy, hogy nagyobb munkát végezzen az Ön számára?

Ha Ön megöregszik, elvész az ereje és nem dolgozhat többet önmagáért. Ha a mostani erejével szerzett dollárokat jó helyen dolgoztatja, azok később is folytatják a munkát az Ön jóvoltára.

Az amerikai magyar bányászok jövőjét nagyban megváltoztatja a magyar bányászok vállalata. Kiemelte őket a szolgasorból, a maguk urai lettek, a saját vállalatuknál dolgoznak, annál a vállalatnál, ahol ők maguk intézik a saját sorsukat.

Amerikában és Magyarországon megjelenő magyar lapok példának állítják a magyar bányászok munkáját a magyarság elé. Mert bebizonyosodott már, hogy csak az egyetakaró, együttműködő munka hozza meg a kellő eredményt. Csak a testvéri szeretet munkája vezet a boldoguláshoz.

A magyar bányászok az általuk nagy munkával vágott uthoz — a mely a boldoguláshoz vezet — kinyitották a kaput az amerikai magyar munkásság számára. Minden magyar munkás részt vehet ebben a vállalatban, amely kizárólag a magyar munkások érdekeit segíti példátlan eredménnyel és sikerrel.

Uj bányák nyitását határozták el a bányászok, hogy minél több magyarnak adhassanak jó munkát, hogy minél több magyar embert fogadjanak be a magyar faluba, hogy mielőbb virágzó magyar város legyen a bányatelepből.

A kibocsátott új részvényeket a bánya tulajdonosai magyar munkásoknak kínálják darabonként 130 dollárral. Aki már részvényesei a társaságnak, azok egy részvényért 120 dollárt fizetnek.

Aki meg akarja nézni a telepet, menjen el Himlerville, Ky.-ba, szívesen fogadják és megmutatnak neki mindent. Aki levélben óhajt bővebb felvilágosítást, kérésére szívesen megkapja azt a társaságtól. Arcképes igazolvánnyal ellátott megbízottaink is készséggel állanak az érdeklődők rendelkezésére.

Csatlakozzék Ön is ahoz a csoporthoz, amely megtalálja a mai nagy gyűlölködésben, forrongásban a békét és eredményes utat.

Küldje be jegyzéseit még ma. Csatoljon leveléhez annyiszor 130 dollárt, — vagy ha már részvényes, annyiszor 120 dollárt — ahány részvényt akar.

Dolgoztassa a dollárját olyan helyen, ahol az a legtöbb eredményt éri el, ahol a legjobban és legszorgalmasabban segíti Önt.

Levelek és pénzküldemények az alábbi címre küldendők:

HIMLER COAL COMPANY

HIMLERVILLE, KY.

Money ordereket a következő névre kell kiállítani: HIMLER COA LCO., WARFIELD, KY., mert a himlervillei posta egyelőre még nem vált be money ordereket.

NEBO-AMERICAN COAL CO.

Mint lapunkban már több ízben megírtuk, egy néhány magyar bányász bányatársaságot alapított egy negyedmillió dollár alaptőkével a fenti néven és megvásárolták a Rose Creek Coal Co. neboi bányáját, amely West Kentuckyban, közel az illinoisi szénmezőkhöz fekszik.

A neboi bánya kétezerháromezer akar szén, amely a társaság tulajdona, és két üzemben lévő bányából áll, amelyek közül az egyik driften a másik gesces bánya.

Mindkettő fel van szerelve és az egyikben most is dolgoznak, értesüléseink szerint minden nap.

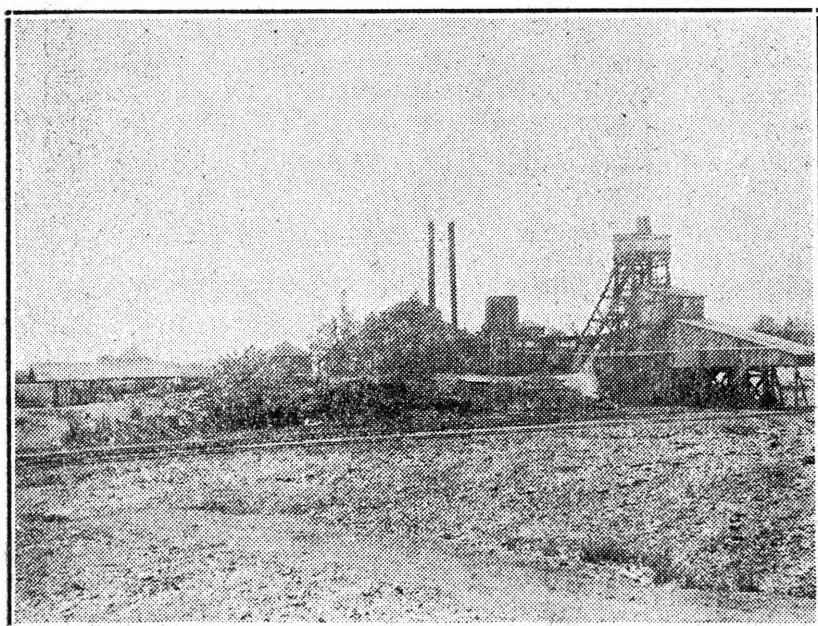
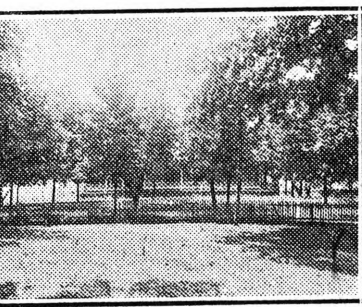
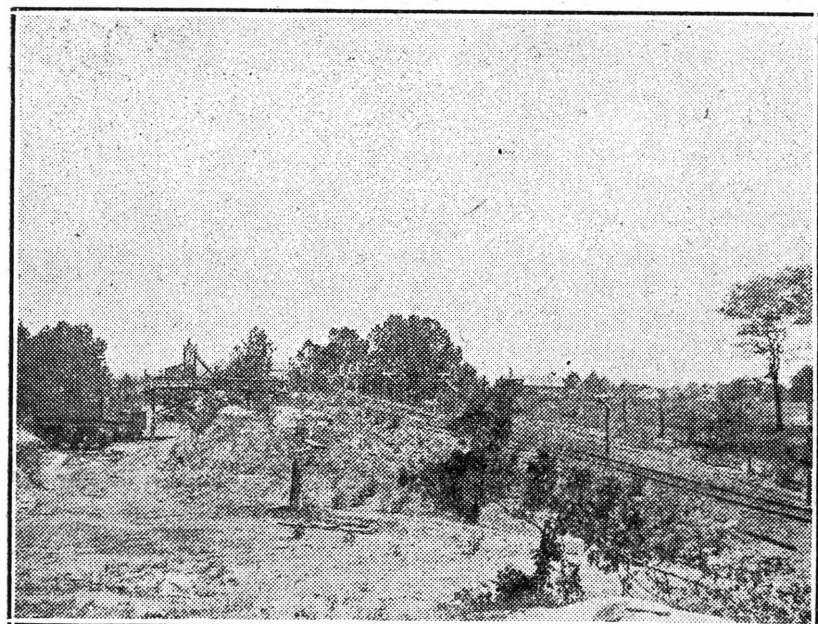
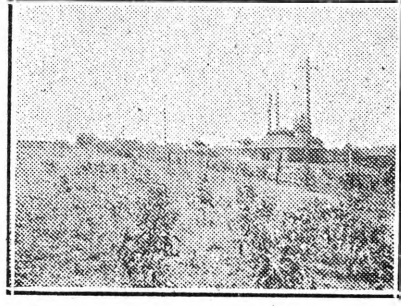
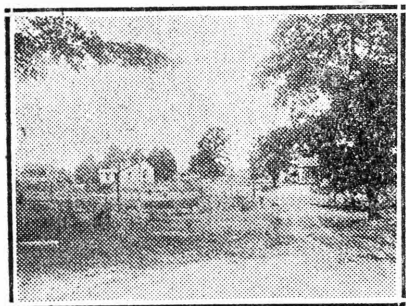
A társaság alapítói: Mr. Pearl Besham, aki a társaság managerja és Borbás Géza, Litafik János és Barta János, a Pond Creek völgy vidékén ismert magyarok.

Részvényeseik közt vannak amerikaiak, de túlnyomó számban magyarok a részvényesek és az igazgatóságban is magyarok vannak többségben.

A társaság alapítói most igyekeznek a szükséges tőkét összehozni, s részvényeiket a magyar bányászok közt helyezik el.

Az új társaság az első magyar bányatársaság mintájára kívánja az üzemet berendezni, de a Himler Coal Companyval vagy annak vezetőjével semmi összeköttetésben nincs.

Bemutatunk itt egy pár képet a Nebo American Coal Company telephérről. Aki érdeklődne a vállalat iránt, írjanak a társaságnak a következő címre: Nebo, Ky.

Kérjük detroiti előfizetőinket, hogy azonnal tudassák velünk megváltoztatott UJ házszámait, mert sok Detroitba küldött lap-számaink kézbesíthetetlen a helytelen címzés miatt.

Figyelem Lynch és Benhami magyarok!

Ne tartsátok a pénzt odahaza, hanem tegyétek a

THE BANK OF LYNCH, Inc.

takarékpénztárba, ahol a pénzek kamatoznak és biztos helyen van.

Magyarok előnyben részesülnek.

1500 BETEVŐ VAN

J. H. BARKER
Elnök

E. T. KEARNS
Pénztárnok

A magyar lebélyegzésű Osztrák-Magyar bankjegyek kicserélése az Egyesült Államokban

Lapunk mai számában közöljük Kiss Emil newyorki bankár értesítését a magyar lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyek kicseréléséről. A Magyar Királyi Állami Jegyintézet megbízta Kiss Emilt a kicserélésre szánt bankjegyek és postatakarékpénztári pénzek összegyűjtésével és erről szól az értesítés, amelyet olvasóink különös figyelmébe ajánlunk.

Az a tény, hogy Magyarország hivatalosan Kiss Emilt bízta meg a bankjegyek kicserélésével, hivatalos elismerést jelent Kiss Emil bankháznak.

Az utóbbi időben alaposan utánanéztek, hogy hogyan bánnak az itteni bankházak a visszavándorló magyarokkal pénzügyeik lebonyolítása közben és Kiss Emil hivatalos megbízatása a legjobb bizonyítéka annak, hogy a hozzá fordult feleket tisztességesen és megelégedésükre szolgálja ki.

Az értesítéssel egyidejűleg Kiss Emiltől a következő felvilágosítást kaptuk:

Magyarországon folyó évi július hó 15-én véget ért a régi, magyar lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyek s a magyar kir. postatakarékpénztár által kibocsátott pénzjegyek kicserélése. Ettől kezdve a magyar kir. pénzügyminiszter 3.600.1921. P. M. számú rendelete értelmében a 10,000 és 1000 koronás bankjegyeket már csak 25 százalék levonással váltja be a Magyar Királyi Állami Jegyintézet és a kicseréléssel megbízott más közegek.

A Magyar Királyi Jegyintézet most módot nyújt arra, hogy az amerikai közönség is új államjegyekre válthassa be a forgalomból kiment régi pénzt, még pedig minden levonás nélkül, amerikai gyűjtőhely igénybevétele útján.

A Magyar Királyi Állami Jegyintézet engem bízott meg a régi bankjegyek gyűjtésével és szükségesnek tartom, hogy ebből az alkalomból közérdekű felvilágosításokat adjak.

Senki ne küldjön hozzám bankjegyeket a Magyar Királyi Állami Jegyintézet részéről előírt nyilatkozat aláírása és beküldése nélkül.

Akinek kicserélendő pénze van, ha nem tud személyesen intézetembe jönni, kérje a nyilatkozat-formát.

Ez a nyilatkozat a következőket tartalmazza:

„Sziveskedjék az Önnek egyidejűleg beküldött és alább felsorolt magyar lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyeket és magyar királyi postatakarékpénztári pénzjegyeket új magyar államjegyekre kicserélni.”

„Tudomásul veszem, hogy a kicserélés végett beküldött bankjegyek lebélyegzésének a valódiságát a Magyar Királyi Államnyomda fogja felülvizsgálni. Ugyancsak tudomásul veszem, hogy a fentnevezett gyűjtőhely útján új magyar államjegyeket fogok kapni a minden tekintetben valódinak talált pénzjegyek teljes összegéért, de nem vagyok jogosult ugyanolyan pénzjegységekben követelni fizetést. Ugyancsak nem vagyok jogosult kárpótlásra azokért a pénzjegyekért, amelyeket a Magyar Királyi Államnyomda Budapesten hamisnak talál és áthúzza kapok vissza a gyűjtőhely útján.”

Amin ebből is látható, a felek a nyilatkozattal együtt beküldött összegeikért csak a Budapesten megejtendő vizsgálat után kapnak új államjegyeket. Addig is, míg az új pénzt megkapják, cégemnek, mint gyűjtőhelynek a nyugtáját kapják meg a hozzám való beküldés után.

Lebélyegzés nélküli osztrák-magyar bankjegyeket senki ne küldjön be hozzám, mert ilye-

ketek kicserélésre át nem vehetnek.

A szabályszerű nyilatkozattal kísért bankjegyek ajánlva küldendők be hozzám, még pedig úgy, hogy azok legkésőbb szeptember hó 15-ikén birtokomban legyenek, mert a Magyar Királyi Jegyintézet hozzám intézett utasításai értelmében a később elküldött bankjegyek nem válthatnak be.

A fentebb említett nyilatkozatnak tartalmaznia kell a beküldött bankjegyek összegét, sorsszámát és számát, hogy a mennyiben akármelyik bankjegy hamisnak találtatnék, a hamis pénzjegyet a beküldőnek visszajuttathassam.

A Magyar Királyi Állami Jegyintézet megbízatásával egyidejűleg közölte velem, hogy a bankjegyek kicserélése a lehető leggyorsabban feg meg-történni, amit szintén a közönség tudomására óhajtok hozni.

A VERHOVAY SEGÉLYEGYLET ÉS A HIMLER COAL CO.

Star Junction, Pa.-ból a következő levelet vettük egy magyar testvértől:

A Verhovay Segélyegylet 16-ik fiókja augusztus első vasárnapján tartotta rendes gyűlését, amelyen két érdemes vendége is volt az egyletnek. Orosz Aladár és Burger József testvérek jelentek meg ott a magyar bányavállalat képviselőjében és az ott tartott beszédben részletesen ismertették a magyar bányavállalat eddig elért sikereit, amelyet a jelenlétük megalapozással hallgatták végig.

Testvérek, magyarok, elérkezett az idő, hogy mi amerikai magyar bányászok kezét fogva s az építő magyar bányászokhoz csatlakozva vállaltva együtt munkálkodjunk, mert ne felejtjük el azt a régi magyar közmondást, hogy a magyar csak a magyarral összefogva győzhet.

Nekünk kedves Verhovay testvérek két kötelességünk van, az, hogy családunk és a magyar nemzet jövőjét boldogabb és biztosabb alapra helyezzük. És ezt úgy látom, csak úgy érjük el, ha teljes erőnkkel a Verhovai Segélyegylet és a Magyar Bányavállalat fejlesztésén lankadatlan buzgalommal és fáradsággal nem ismerő jóakarattal dolgozunk.

A júliusi közgyűlés most megnyitotta az egyesülés kapuját, rajta hát, magyar testvérek, csatlakozzunk a boldogság zászlaja alá és legyünk a mai korhoz méltó emberek, hogy a jövő generáció büszkeséggel emlegethesse a honfoglaló apák nevét.

Jegyezzünk annyi részvényt, amennyit csak bírunk, bizzunk istenben és munkás karjainkban.

Isten áldását kívánom testvéreimre és a magyar bányavállalatra és az egész világon szétszórtan élő magyar emberekre.

Maradtam magyar testvéri szeretettel

Záboraszy István,
Verhovay Segélyegylet
16-ik fiókjának elnöke.

KERESTETÉS.

Elbogen Lajos, Perbenyik Zemplinska Zupa, Csehszlovákia, szeretne hirt hallani Herskovits Elbogen Herman öccséről, aki 1894-ben Nagytornyoson született. Nevezett utolsó címe volt: F. Herskovics, dealer in drygoods and retail Bucyrus, Ohio.

PORTAGE és vidékének le-
jobb, legvalóságosabb
bankja felajánlja szolgáltatást és
Ne küldje pénztét mindenféle magán-
bankokba, hanem lépjen velünk érte-
kezésbe. Jé, pontos és leltármentes-
kiszolgálásról bízottunk.

FIRST NATIONAL BANK
PORTAGE, PA.

Az orosz katasztrófa

Napról-napra borzalmasabb részletek kerülnek napfényre a nagy orosz katasztrófából. Rövid idővel ezelőtt még szó sem volt ezekről a borzalmakról, a szovjet kormány politikai céljából eltárgadta az irtózatot valószínűtlen, a mikor a segítség már jórésben késő, most tudjuk csak meg, hogy a legborzalmasabb nyomor és éhség uralkodik a szerencsétlen Oroszországban.

Mint a többi nyomorúságban élő ország, úgy Oroszország is a háború áldozata. Az általános és megszokott gyűlölet a háború tényleges befejezésével is megmaradt államformák, országok ellen és az ország ellen irányuló gyűlöletekért ártatlan emberek fizettek az életükké.

A diadalmas országok a legyőzött és nyomorba taszított nép segítésénél azt vették figyelembe, hogy milyen az ország politikája. Keveset törődtek azzal, hogy a nép nagy részének a politikába sok beleszólása nincsen és hogy a szenvedők, pusztulók segítése emberbaráti kötelesség tekintet nélkül minden más körülményre.

A különböző demokratikusnak nevezett, de ezt az elvet meg se közelítő országoknak nagyon fáj az orosz szovjet hosszú élete. Pedig hát folyton arról beszéltek, hogy a nép maga válassza meg azt a kormányformát, amelyet legmegfelelőbbnek tart. Éppenugy, ahogy nem követelik a köztársaságok Angliától, hogy törölje el a királyságot, éppenugy nem volt semmi közük ahhoz sem, hogy az oroszok milyen módon kormányoztatják magukat.

Az Angliát érintő kérdésekben sohasem jutott senkinek eszébe, hogy Anglia nem ért el még a demokratikus köztársasági formához. De Oroszországnak bűnűl rótták fel a szovjet kormányformát, mert az már tulment a kívánatos demokratikus formán.

Az oroszok egy darabig titkolták a nagy veszélyt. Mert tudták, hogy politikai beavatkozás nélkül aligha kapnak segítséget. Pedig segítség kellett, tiszta emberbaráti segítség, az éhes ember kért segítséget a jóllakott embertől.

De hát a háborút még nem felejtettük el. Nem csak az emlékeztünkben, hanem a gondolatunkban, a megbirálásunkban, szívünkben-lelkünkben erősen él a háború és ma már nem igen hatja meg az emberiséget, ha valahol ezer meg ezer ember elpusztul. Hozzá vagyunk szokva ezekhez a számokhoz. Ha pedig ezt a pusztulást politika idézi elő, akkor már alig érdekel bennünket a dolog.

A háború előtt egy száz halállal járó katasztrófára feljajdult az egész világ szíve és mint egy ember siettek a nyomorgók, szerencsétlenek segítésére. Ma közönyös szemmel futjuk végig az új-

sághirt, amelyben tízezrek pusztulásáról van szó.

Mert a háború bennmaradt a békében. A békét háborús igazsággal állapították meg, az országok békés politikájában a háborús elvek győzedelmeskedtek, a béke javító és építő munkáját a rombolásnál maradt kezek kezdték meg.

És rakásra halnak a szegény, ártatlan oroszok és nem valószínű, hogy haláluk órájában megbékülnek a világgal azzal a gondolattal, hogy a politika martirjai.

A régi időkben is állandó bajok hazája volt Oroszország. A háború után is Oroszország állapodik meg a legnehezebben. Már-már azt hittük, hogy a nép beleegyezik végleg a szovjet-kormányzásba és megmarad Oroszország bolsevik országának, amely példájával — akár jó, akár rossz legyen az — utat mutat a világ országainak.

A bolsevizmus eredményét azonban Oroszországon nem állapíthatjuk meg, mert gyűlölettel és ellenségeskedéssel fordult feléjük minden ország, nem adták meg nekik az alkalmat, hogy a szovjeturalom jó oldalait bebizonyítsák.

A nagy zűrzavart, a nagy nyomorúságot felhasználják Oroszországban a cárizmus hívei és nagy zsidómészárlást terveznek, hogy ezzel kapcsolatban helyreállítsák a cári uralmat Oroszországban.

Az amerikai menekültek olyan rémes híreket hoznak az országból, az elbeszélések szerint olyan irtózatot és kétségbeesést a nyomor és éhség, hogy nincs kizárva, hogy a cáristák kísérlete be is válik és akkor újra a sötétség, a népbűtítő, rabizolgartató kanesukázó cári uralom ül rá arra a hatalmas országra.

Drága ár lesz ez azért, mert megpróbálkoztak a nagy rabizolgaság után a teljes szabadsággal. Ugyalátszik, a rabizolgaság lesz a megbukott merész vállalkozásért a fizetség.

Ha utána néznének, hogy tulajdonképpen kinek a bűne az orosz tömegnyomor, bizony sok nyugodtan ült idegen nagyurat kellene a világ bűnpadjáról vinni.

A MAGYAR BANYÁSZLAP ÉS A HIMLER COAL COMPANY MEGBIZOTTAI:

Róna Armánd, Orosz Aladár, Káldor Gyula, Tóth Kálmán, Balogh F. János, Zimmermann Árpád, Burger J. Jenő, Cziffra József, Geiger Fred, Kardos József, Markó Sándor, Mike Pál, Mihók Sándor, Biszaha József, Fisher Andor, Herczeg Ernő, Mandula József, Tóth Aladár, Gruber Gusztáv.

Nevezettek fel vannak jogosítva előfizetések és hirdetések felvételére és részvényjegyzések tovbábitására.

MIT AKAR TUDNI

Kristóf Alex testvérünk, Cheat Havenből azt szeretné tudni, hogy mikor lesz meg a korona háború előtti értéke. Ez ügyben utalunk jelen számunkban a koronáról megjelent cikkünkre. Egyébként ha valaki tudná előre, hogy mikor lesz a 100 korona újra husz dollár, az ezzel a megérzéssel bizony milliomos lehetne. Hogy 100 koronánál, ami most 25—30 centet ér, a 20 dollár kapjunk, ahol talán az istennek kellene csodát csinálni Magyarországgal. Hogy valaha a korona újra a régi értékét képviselje azt mi már bajosan fogjuk megérteni, így tehát józan ember ezzel a reménnyel nem spekulál.

Kiss József, Roseton, N. Y. Hogy hogyan lehet pénz nélkül hazajutni Magyarországra? Azt sokan szeretnék tudni, de sajnos, a hajóra csak pénzért veszik fel az embert. Odahaza is nagy a munkanélküliség és Magyarország egyelőre nem is szívesen látja, ha az amerikai magyarok hazavándorolnak, mert nincs elég munka az otthoniaknak sem. Itt pedig már megkezdődött a viszonyok javulása.

Udvardy József, Bower, W. Va. A kérdézet egyesület címét nem tudjuk, de utána nézünk és akkor Önt értesíteni fogjuk.

Estefán József, Osaka, Va. A posta felvessz postacsomagot bizonyos súlyig. Károly király Persenbeug, Alsó Ausztriában született, de joggal nevezheti hazájának azt az országot, amelynek még mindig királya.

Szenási Mike. Az említett cikkben csak a teljes magyarnak maradt megyéket soroltuk fel. Szeged magyar, de Csongrád-megye egy része, pl. Új Szeged, Róske Jügoszláviához tartozik.

E. Pálfalvy, Royalton, Ill. Miután ebben a rovatban cégeket nem ajánlhatunk, a kérdézet ügyben külön levelet írunk önnek.

Testvéreink között

A DÉDNAGYANYA KIVÁNSÁGA.

Él Hazleton, Pa.-ban 614. McKinley Streeten egy öreg magyar asszony, aki nemrég volt nyolcvan esztendő. Övegy Képes Istvánnak hívják a magyar asszonyt, aki bizony nagyszámu család fejének mondhatja magát. Van hét gyermeke, 61 unokája és 21 dédunokája és ezek mind Hazletonban, a McKinley Streeten laknak. Képesné teljesen egészséges és minden vágya az, hogy megnézzé a magyarok bányáját, sőt a bányába is le akar menni. Azt mondta, hogy feltétlenül elmegy oda, mert kezét akar szorítani a Márton urral.

EGY TESTVÉRÜNK VÉLEMÉNYE

Tisztelt Bányásztestvérek, tudatlak benneteket, hogy a himlervillei magyar bányát kívánsi voltam megnézni és el is mentem és megnéztem a bányát és minden felszerelését.

Tehát csak annyit tudok nektek mondani, bányásztestvéreim, hogy fogalmam sem volt róla, hogy Mr. Himler ilyen bányára tudott szert tenni és olyan modern felszerelést építeni. A felszerelést nagyon megbámultam és csak azt mondom, hogy pár év múlva az egész Tug Riveren Bluefieldtől Huntingtonig ilyen bánya nem lesz. Már több nagy társaságnál dolgoztam és több nagy társaságnak a tiplijét láttam, de még ilyen modern felszerelést, mint a himlervillei bányánál van, még nem láttam. A bányában 5 és fél meg 6 láb magas szén van, a tető szendston, erős, mint az acél, propot nem használnak. És megnéztem a most épülő bányászlakásokat is, a miket a vállalat épített. Minden házban zuhanyfürdő és gázmelegítés van, a villany be van vezetve, ilyen lakásokat egy társaságnál sem lehet találni.

A társaságnak saját vasuti mozdonya van, amely az üres kárékat felviszi a saját vasutjára és a telit meg leviszi a szívszer és a társaság megvásárolta az óriási nagy hidat is, úgy hogy a himlervillei völgyből minden más társaság ki van zárva, ahol pedig több ezer ezer szén van, de annak nincs másfelé kiútja. Más társaság sehonnan sem tud a szénhez férni. Tehát így a himlervillei magyar bánya szilárd, mint a kőszikla.

Tehát amelyik bányászttestvér részvényt akar venni, az bátran belefektetheti a pénzét, jobb helyre nem is adhatja, aki pedig kétes a dologban, az menjen el és győződjön meg maga. Az ottlétől munkástársak szívesen megmutogatnak mindent és utbaigazítást adnak minden magyar embernek.

A himlervillei magyar bányára büszke lehet minden magyar ember, pedig bennünk, mint bevándoroltakat lenéznek itt az országban, de a himlervillei völgyről minden bennszülött távolról kalapot emel minden magyar előtt.

Ezen sorokat írta
Marcinkó Mihály, bányász,
Winding Gulf, W. Va.

ÖRÖMHIR.

Los Angeles, Californiából kaptuk az alábbi levelet:

Igen tisztelt Szerkesztőség, örömmel tudatom, hogy a lapot, amely pár hétig valami tévedés folytán nem jött, megkaptam és örövendek, hogy olyan kellemes örömhirt olvashatok belőle, hogy a magyar bányászok még két új bányát akarnak nyitni.

Kíváncs a jövőre is az eddigi szép haladást és maradok kiváló tisztelettel, mint hú olvasó

Káplár Mihály.

CUNARD-ANCHOR

Legnagyobb, leggyorsabb hajók a világon. Kitűnő bányászati. Van helyi ügynökség az ön városában is

Magyarországba, Jugoszláviába, Csehszlovákiába és Romániába Hamburgon át

SAXONIA, SZEPT. 15.
II. oszt. kabin \$145 III. oszt. \$125 Adó \$5.—

Trieszt vagy Fiumén át

ITALIA, AUG. 23-ÁN.

Hajójegy \$100. Adó \$5.—

Cherbourg és Southamptonon keresztül

Aquitania.....Aug. 23
Empress of China...Szept. 7.

Thurmond és vidéki magyarok

Megbízható bankunkba bátran fordulhatnak az ő hazába való penzküldésért. Bankunk az Egyesült Államok bankjainak felügyelete alatt van.

Betétek után 3% kamatot fizetünk.

Pénzt küldünk az ő hazába.

O. L. STONE

National Bank of Thurmond

Thurmond, W. Va.

Csak 1 dollárt kell

kell ezzel a szelvényvel kivágni és beküldeni az Amerikai Magyar Bányászaphoz, a történetért:

PINTÉR MARI
AMERIKÁBA MEGY
Megrendelő neve .....
Lakása .....
Város .....
Utca, szám vagy Box .....

Toms Creek és vidéki Magyar Bányászok!

Ne tartásotok pánszavakat idegen városban. Tartásotok azt itti, a bányászok bankjában. Bankunk oly biztos, mint bármely legnagyobb bank. Magyar bányászokat szívesen látunk. Sok magyar ügyfelünk teljes bizalommal van hozzájuk.

The Miners Bank of Commerce

C. O. RAMSEY, Péntárnok.
COBBURN, Virginia

Az egyedüli magyar DETEKTIV

Helybeli és őshazai ügyek elintézése. Ha keresi férjét, feleségét stb. forduljon bizalommal hozzám. Az állam által engedélyezett intézetem elvállal bármilyen közjegyzői munkát is. Forduljon hozzám személyesen vagy levélben.

JULIUS J. KRON
302 Broadway, Room 702-4
NEW YORK, N. Y.
Telephone: Worth 0763, 0764.

EGYENESEN DUBROVNIKBA

a gyors és közismert dupla-caavaru gőzös:

“EUROPA”

Indul Szombaton, Aug. 27-én, délután 1 órakor.

HAJÓJEGYEK ÁRAI:
Harmad osztály Másod osztály
\$100.00 \$175.00
és \$5.00 adó.

Kitűnő étkezés. Ingyen bor. Forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz.

ITALIA-AMERICA

GENERAL AGENTS
1 STATE STREET, NEW YORK

Magyarországi hírek

Leragasztották az Ébredők plakátjait. A minap délután tüntek fel Budapest utcáira az Ébredő Magyarok “Hazaárulók” című, öles plakátjai és a főváros népe két teljes napon át tanulmányozhatta minden utcáskor a felhívás épületes szövegeit. A nemzetgyűlés mai ülésén végre gróf Ráday bejelentette, hogy intézkedés történt a plakátok eltávolítására. A belügyminiszter bejelentésének megfelelően Nádosy Imre rendőrfőkapitány ma reggel tényleg elrendelte, hogy az Ébredő Magyarok plakátjait távolítsák el a házfalakról a főváros egész területén. A rendelet végrehajtásával megbízott rendőri személyek eleinte le akarták vakartatni a sok ezernyi, hatalmas méretű plakátot, azonban ez a munka rendkívül hosszadalmas lett volna és ezért úgy döntöttek, hogy a falragaszokat sima fehér plakát-papírral ragasztják le. A kora délutáni órákban végre is hajtották ilyen formában a főkapitányi rendelkezést, este már mindenütt sima, fehér papír fedte be a két nap óta rikkító kiáltványokat.

(Pesti Napló.)

Érettségi után földmunkára. Az érettségi bizonyítvány mindenfelé vezette boldog tulajdonosát, csak arra felé nem, ahol kézimunkával keresik kenyerüket az emberek. Ki mert volna munkásnak itt érettségi bizonyítvánnyal? Az ilyesmi csak a praktikus pályákra csábító amerikai ifjúsági könyvekben fordul elő. A magyar ifjú sokáig nem értette meg, hogy a munka nem szégyen, semmiféle formájában sem. Most azonban már kezdik érteni ezt a szép igazságot s akadnak modern magyar ifjak, akik az érettségi vizsga után nem ülnek a kalamáris mellé, hanem penna helyett munkásszerző szerszámot vesznek kezükbe és így tesznek eleget annak a parancsnak, melyet most a nemzet legszébb jelmondata: “Mindenkinek dolgoznia kell!”

Miskolcra jelentenek nekünk most, ilyen esetet. Több érettségi-zett ifjú földmunkára jelentkezett, s most ott dolgozik íráshoz, könyv forgatáshoz szokott kezével a miskolci zsidótelep alatt, a szinva-völgyi vasútépítésnél. Többien vannak; yalamenynien tizenhét-tizen-nyolcevesek. Félmeztelenül “fukolnak” — assák a földet jókedvűen, kitartással az izmos munkások soraiban. Elmondotta az egyik egy újságírónak, aki meglátogatta őket munkájuk közben, hogy hivatalban nem kaphatott munkát, előre nélkül pedig senkinek sem éreztet magát. Protekcióval jutott be még földmunkásnak is. Óránkért hat koronát keres, de az egyik társa, aki teljesen érettségi-zett, nyolce koronát kap óránként s nemsokára előmunkás lesz. A jeles érettségi bizonyítványt is megbecsülik.

Érdekes jelenség, hogy egy egészen új problémát is vetett föl az ő vállalkozásuk. A munkavezető azt mondotta az újságírónak, hogy a munkások nem nézik jó szemmel az érettségi-zett munkásokat, mert — ugymond — elszomorító, hogy ezek kiszorítják az iskolákat nem végzett munkásokat. Csakugyan, nem is vesznek már fel több diákmunkást, bár újabbak jelentkeznek mindnap.

(Pesti Hirlap.)

A gorlicei hős. Lomhán kavargó a füst a bormérgházban, Bakhus sekrestyése forgolódik az asztalok körül s vigan ürülnek az üvegek. A bor szikrázik az öblös pohárban három cigánylegény hegedül s lélek mosolyog az arcokon. Bánatában mulat a magyar. A kortakorema tündérlakká varázslódik a lelkek derűjében, de nyílik az ajtó s belép egy mankós koldus a fény árnyékaként Szinehagyott katonaruha foszladozik róla, mel- lén vitézségi érmei csüngenek. Csonka hős. Sorba járja az asztalokat és szóltalanul kér: Adjatok!

Vörös kétkoronások hullanak viharvert sapkájába s néma bölintással köszön. Jár tévován és el- réved a lelke, öntudatlanul meg- megáll és a nótára figyel. “Csak egy kislány van a világon...” Összerezzen és kisapad ráncos arca, aztán kiborodik az emlékek tüzeiben s tört szemében szikra gyul. All az ivó közepén s lelke extázisában belejajdul az ismétlés- sorba: “... A jó Isten de nagy- gyon szeret” — Elakad. Hangjában liheg a kin, vívódik magával és — fölzokog. Kifelé indul s katonasapkájából hirtelen kiönti a kétkoronásokat a cigány tányér- jára. Meglepetve nézzük. A ci- gány (maga is koldus) odaugrik és tiltakozik, hogy tán csak nem fogad el pénzt egy szegény, rok- kant katonától... de a csonka vitéz kiegyenesedik, megrázza va- lami bősziült erő és a mankóját emeli. Szabályos, energikus kard- vágás. Huszár volt. A cigány el- ugrik, a mankó lehull csüggedten és eltűnik a magyar éjszakában a gorlicei hős...

(Pesti Hirlap.)

Kirabolták Ferenc Ferdinánd sarkápolnáját. Bécsből jelenti tudósítók: Tizenegyedikén éjszaka betörték az artstetteni kápolnába, a hol Ferenc Ferdinánd trónörö- kös és felesége hamvai nyugsza- nak. A szentségtartót erőszakosan felfeszítették és egy ostaratort a lunulával és az áldozó kehelyvel, továbbá a sekrestyéből három gyémantsekkönyvet, templomi fe- hérneműt, egy füstölőt, egy cink kelyhet és más tárgyakat elloptak. A kleinpöchlarni csendőrség már a következő éjjel elfogott két em- bert, a kiket a betöréssel gyanusi- tanak. A gyanus embereket be- szállították a persenbengi kerü- lti bírósághoz.

(Az Est.)

Szabad az erdélyi zsidóiskolák- ban magyarul tanítani? Aradról jelenti tudósítók: Több erdélyi magyar város román tanfelügye- lője, köztük elsőnek Moldován József aradi tanfelügyelő, olyan utasítást adott, hogy a jövő iskolai évadban az erdélyi zsidó felekeze- ti iskolákban tilos magyar nyel- ven tanítani, hanem csak a “nem- zetiségi kisebbség” saját nyelvén héberül vagy jiddisül, avagy — románul. A zsidó iskolák vezető- sége azonban protestált a határo- zat ellen és most a román közok- tatásügyi miniszter utasítást küldött a tanügyi hatóságoknak, melyben csupán ama kívánságá- nak ad kifejezést, hogy az összes felekezeti iskolákban az előirt tanterv szerint tartsák az előad- sokat, de a tanítás nyelvére sem- miféle megkötést sem tesz.

(Az Est.)

Az Újságírók Egyesülete az emigráns lapok ellen. A Magyar- országi Újságírók Egyesülete teg- nap Márkus Miksa elnöklésével választmányi ülést tartott. Balla Károlyt 25 éves újságírói jubile- uma alkalmából a választmány üdvözölte. Bejelentette az elnök, hogy a Magyarországra menekült orosz írók és hírlapírók egyesüle- tet alapítottak, amelynek közgyü- lése írásbeli üdvözlötlet küldött az Újságírók Egyesületének. A vá- lasztmány a legészintebb barát- sággal és kartársi szeretettel vi- szonozza az orosz újságírók üd- vözlét és azt az óhajától fejezi ki, vajha minél előbb újraépített hazájukban folytathatnák hírlap- írói működésüket. Ezek után a választmány elhatározta, hogy Szász Zoltán egyesületi tag ügyét alapszabályszerű elintézés végett átutalja a fegyelmi. tanácsnak. Ugyanask a fegyelmi tanács- hoz tette át Persián Ádám más termé- szeti ügyét is, megállapítván, hogy nevezettek kivül az egye- sületnek más tagjai ellen nincs hatósági eljárás folyamatban. Ezután Tóth László választmányi tagnak már régen beadott és a ju- lius hó 8-iki választmányi ülésről elmaradt indítványát tárgyalta a

választmány. Az indítvány szöve- ge a következő:

A Magyarországi Újságírók Egyesületének választmánya, bár tagjai politikai meggyőződését és újságírói szabadságát távolról sem kívánja érinteni, összeférhetetlen- nek tartja az egyesület tagjaira nézve, hogy azokkal a külföldön vagy a megszállt területen meg- jelenő lapokkal, amelyek Magyar- országot immár közel két éve a külföld előtt állandóan rágalmaz- zák és a magyar nemzet fontos külpolitikai érdekeit veszélyezte- tik, bármennyű összeköttetést tart- sanak fenn, azoknál munkástársi, cikírói vagy tudósítói állást vál- laljanak.

A választmány az indítványt egyhangulag elfogadta.

Bónitz Ferenc, az egyesület fe- gyelmi tanácsának elnöke, ezek után előterjesztette a fegyelmi ta- nács módosított ügyrendjét, amely az eddigit lényegesen szigorítja. A választmány az ügyrendet elfo- gadta és az a mai nappal életbe- lép.

(8 Órai Újság.)

“Nemzetes és vitézlő...” Miskolc — mint onnan jelentik — szép ünnepség keretében történt meg vasárnap a Vitézi Székbe és ezzel egyidejűen a vitézi telekre való beiktatás. A kormányzó “nemzetes és vitézlő Székely Frigyesnek, a világháboru egyik volt vitéz katonájának” adomá- nyozta Miskolc város vitézi tel- két. Nagy közönség vett részt az ünnepségen. Hodobay Sándor he- lyettes polgármester a vitézi tel- lekadományozásról beszélt, ezután Görgey László Borsod vármegye nevében, Csorba József pedig a miskolci mezőgazdáközönség ne- vében üdvözölte az ünnepeltet. Majd vitéz báró Nagy Pál gyalog- sági tábornok mondott nagyhatá- su beszédet. Ezután üdvözölő táv- iratot küldtek a kormányzóknak. Az ünnepség második része a vi- tézi telek átadása volt. Az ünne- peltet a város díszfogatán vitték ki a telekre. Itt báró vitéz Nagy Pál gyalogsági tábornok beszéde után Duszik Lajos evangélikus lelkesz áldotta meg a beiktatott vitézt, ennek családját és a vitézi telket. A vitézi telken való áldo- más fejezte be az ünnepséget.

(Pesti Napló)

JAJ DE UNALMAS

már ez a Tisza-pör. Máról-holnap- ra, hónapról-hónapra egyebet se látunk a hazai lapokban, mint a Tisza-pör tárgyalását és újra, újra azt.

Vagy hat esztendeig nem látunk itt Amerikában magyar- országi újságokat. Természetes te- hát, hogy nekiszomjazva, estünk neki a hazai lapoknak. Nem csak azért, hogy megtudjuk, hogy mi történt Magyarországon, hanem azért is, hogy lássuk a hazaiak gondolatát, életét.

Már hónapok óta egyebet se ta- lálunk a lapokban, mint a Tisza- pör százszor elismételt részleteit. Jó, hiszen Tisza István nagy em- ber volt és a meggyilkolásán nem lehet csak úgy napirendre térni, mint mondjuk egy közönséges nap- számos leolésán, de hát talán min- ha egyéb mondanivalója is lehetne Magyarországon az újságoknak, minthogy ez és az a tanu melyik hazugságot vonta vissza és melyik hazugságot vallotta újra.

Az ítélet igazságos úgy se lesz, azt tudja mindenki. Talán nem is lehet. Sok nagyur szerepel az ügy- ben s ezért a kisebbeknek a szokott- nál is többet hazudnak. Nemelyik- nek muszáj, a másik meg a példá- kon okulva menti a saját bőrét.

Drága a papír és nagyon kell otthon az irás. A sajtóból indul ki minden mozgalom, minden munka is, miért fogyasztják hát a drága papírt és a drága szót egy régi gyilkosság hiábavaló, százszor elis- mélt és hazug részleteire.

És ezeknél szinte azt gondolja az ember, hogy jó is, hogy a nép otthon nem olvas újságot. Mert sok hasznos, jóra vezető és ember- javító dolgot bizony nem igen ta- lál a hazai lapokban.

Pardon — mondjuk az Új Nem- zedéktől egyszer kölcsönvett bo- csánatkéréssel — mintha a mai Magyarországon más lenne a sajtó feladata.

Hegedűs az oka mindennek

ez a címe a legsikeresebb kaba- rékomédiának, amin mulat most a pesti nép. Természetesen Hege- dűs pénzügyminiszterről van szó és a közismert pesti szellemessé- gel bizonyára nagyszerű viccekben mondják el, hogy hiszen Hegedűs az oka mindennek.

Magyarországon nem történhe- tik olyan katasztrófa, amelynek ne lenne folytatása — a mulató- helyeken. Áldott pesti humor. Bor- zalmas pesti léhaság. A pesti nép- nek minden borzalom, minden szerencsétlenség elsősorban egy al- kalom egy pár jó viccre. Így lett a legnagyobb szomorúságok idején bolsi a bolsevikból, burzsu a bur- zsoából, amikor az ántant tiszték bevonultak Magyarországra, más- nap minden ember a francia nyelv- ről kitalált viccet mesélte a barát- jának és most a kabaréban tudja isten, micsoda nyakatekert histó- riával mulatnak azon, hogy vesze- delmesen közeledik r korona a semmihez és Hegedűs az oka mindennek.

Viccelni — azt tudnak Buda- pesten, ezt meg kell adni nekik.

Előkelő urilányt

ki venne magához. Leveleket 17 éves jelégére a kiadóhivatalba. Olvassuk a kishirdetéseket hirhedt rovatában. Természetesen több ilyen és hasonlóan kedves hírde- tés mellett jelentek meg ezek a vi- lágos és őszinte sorok.

És akkor az ideérkezett zöldek elfintorítják az orrukat, hogy mi- lyen alacsony színvonalon állanak az amerikai magyar lapok.

Ja bizony, érdekesebb olvasni a 17 éves urilány ajánlkozását, mint az amerikai magyar lapok rovata- sáit, amelyekben a kínálózó mun- kaalkalmakat tudatják az olvasó- sáknak és bizony a testvérszeret- et, összetartás és együttműködésre biztató sorok is unalmasak azok- nak, akik hozzá vannak szokva ahhoz, hogy ezt olyan képmutatás- nak vegyék, mint ahogy ezt ma- gyarországi ünnepélyeken szóno- kolják és amit a szónok épenugy nem vesz komolyan, mint a hall- gatók. Csak olyan csendes meg- állapodás van közöttük, hogy ezt szokás így bizonyos helyeken és bizonyos napokon elmondani.

A mi olvasóink nem unták meg a tanításainkat, komolyan s őszin- tén irtunk le minden sort, komo- lyan és őszintén olvasták is azo- kat. Az eredményről pedig na- gyon-nagyon sok amerikai ma- gyar, magyarországi magyar és előkelő amerikai lap cikkét idé- zhetnénk.

Hát így inkább maradjunk to- vábbra is ezen az ugynevezett ala- csony színvonalon.

PÁSZTOR JÁNOSNÉT KERESIK.

Tams, W. Va.-ból kapunk érte- sítést, amelyben a testvéreink tu- datnak bennünket, hogy Pásztor János magyar bányásztestvér a napokban Tams közeliében, Veno- nán hirtelen meghalt.

Pásztor testvér oda ment mun- kát keresni, kapott is, de mielőtt elkezdett dolgozni, hirtelen el- hunyt. A társaság — tekintettel arra, hogy Pásztor még meg sem kezdte a munkát — nem akarta eltemettetni Pásztort és így a tams-i magyarok közközlésen te- mették el a meghalt testvér.

Mesterházy Antal (box 42) és Duló Károly (box 67) Tams, W. Va. felkértek bennünket, hogy a lapban keressük Mr. Simont, aki korábban Pittsburgh, Lorain és Youngstownban telkeket árult, később pedig a Szabadságnál dol- gozott. Mr. Simon rokona Pásztor Jánosnénak, szül. Gecey Ilonának és így valószínűleg tudni fogja Pásztorné hollétét, hogy férje ha- láláról értesítessen. Ha ez ügyben közelebbi adatokat kívánnak sze- rezni, irjanak fentnevezett ma- gyar bányászok címére, akik szí- vesen állnak úgy Simon, mint Pásztorné szolgálatára.

Kondenzált tej a nyári melegben

Reggeli.

A nyári melegben az ember nem fűti a kazánokat s termé- zesen a testet is csak hűsítő ételek- kel táplálja. A számoéca, szeder, málna nagyszerű hűsítő edeld tej- szinnel. De nem szükséges, hogy a tejnek a fölét használja fel er- re, hanem vegyen Eagle Brand Condensed Milk-et, vegyen hozzá ugyanannyi vizet s finom tejszint kap a gyümöleshöz vagy “cereal”- hez. Az Eagle Brand Condensed Milk a kávé ízét is megjavítja.

Ebéd.

Déltájban a nap a legforróbb, vágyva-vágyunk egy kis frissítő után. Spárka- és paradicsom-salá- ta nagyszerű étel, mely a követ- kezőképpen készíthető el.

Vágja fel a paradicsomot kari- kára, vegye ki a közepét s 4 vagy 5 spárka hegyét tegye a helyébe. Rakja szép friss salátára, öntse le “Bordens Fruit Salad Dressing”- gel.

Nagyon sok salátához használ- ják a “Fruit Salad Dressing”-et, amely a következőképpen készí- tendő el.

Háromnegyed csésze Eagle Brand kondenzált tej, egy fél csésze ecet, három evőkanál olvasztott vaj, két tojás, egy kávéskanálnyi só, egy fél kávéskanálnyi mustár.

Keverje jól el a tojást, adjon hozzá tejet, sót és mustárt és verje el alaposan. Ehhez aztán adja hozzá lassacskán az ecetet s végül az olvasztott vaját. Ha jól felver- te, tegye jégre meghűlni.

Vacsora.

Ez legyen az egyetlen étkezés a melegben, amikor hus is kerül az asztalra, de az is valami sala- tával és főzelékkel. Ha a család feje nagy húsévő, maccaronit is lehet a hus mellé tálalni s az ké- pezheti a fő ételt.

Ha a férje inkább a szabadban barangol, semhogy haza sietne idejében vacsorára, mondja csak meg neki, hogy Cream Custard Pie-t fog készíteni vacsorára s még bottal se fogja tudni elizni. Azt pedig a következőképpen ké- szítse.

Egy kanna Bordens Eagle Brand Condensed Milk, négy tojás, három evőkanál liszt, három evőkanál vaj, két evőkanál cukor, egy fél kávékanál szerezcsendió, egy negyed kávéskanál só, víz, egy kikent forma.

A tejet oldja fel annyi vízzel, hogy egy quart legyen. Adjon hozzá lisztet, vaját és sót s lassu tűznél forralja fel. Akkor lassan adjon hozzá két tojássárgáját jól elkeverve és főzze 10 percig, de állandóan keverje. Adja hozzá a szerezcsendőt. Ha félig kihűlt, tegye be kisült pie-tésztába és a te- tejét vonja be jéggel, amelyet úgy készít el, hogy a tojás fehérjét jól felveri s hozzáad kellő mennyisé- gü cukrot. Tegye jó meleg keme- cébe és süsse meg világos barnára.

Ha vendégei érkeznek este, a kis fiu könnyen készíthet fagyalt- tot. Vegyen egy fagyasztót, ice cream freezer, és készítse el a kö- vetkezőképpen.

Két kanna Bordens Eagle Brand kondenzált tej, egy kanna Bordens evaporated milk, egy és egy fél kanna csésze víz, négy tojás, egynegyed kávéskanál só, egy quart számoéca vagy más gyümölcs.

Az Eagle Brand Milket keverje jól össze vízzel és forralja fel, las- san adjon hozzá sót és tojást. For- ró viz felett pároltassa (de ne főz- ze) 10 percig s hűtse le. Az e- vaporated milk legyen jéghideg, ad- dig verje, amíg nem habos és ak- kor öntse hozzá a fenti masszát. Verje a tojás fehérjét, amíg ko- mény hab lesz belőle és öntse a többihez. Fagyassza meg lassan s akkor adja hozzá a számoécát vagy

amilyen gyümölesöt használ és fa- gassya tovább. Csomagolja be és fagyassza legalább egy órát.

Egy pint számoéca-konzervet használhat a friss számoéca helyett, esetben az Eagle Brand tejből csak egy és egy fél kannát hasz- náljon.

Mindezen receptek kívánnak próbálva s biztosak, bármikor használhatók. Az Eagle Brand Condensed tej tiszta tehéntejből van készítve, a legtisztább eukor- ral s semmi egyéb nincs hozzá- adva. Az ételnek és italnak ízét javítja.

Eagle Brand kondenzált tejet használhat tej és cukor helyett különböző ételek elkészítéséhez, de különösen tea- hoz és kávéhoz.

Receptkönyvért írjon a Borden Company-hoz, Borden Building, New York.

EUROPÁBA

Közvetlen összeköttetés magyar vá- rosokkal. Jó és elegendő élelmiszer. Zárt kabinok. Nagy fedélzet hely. A modern gőzös minden kényelme.

RED STAR LINE

MINDEN HÉTEN INDULÁS
Pier 58—62, North River, New York
Lapland August. 20
Finland August. 27
Zeeland Szept. 10
Kroonland Szept. 17
Samland Hamburga Julius 30
Gothland Liban, Danzig Szept. 22
Csak 8-ik osztályú utasok részére:

AMERICAN LINE

Hamburg s Danzigba Hamburgon át
MONGOLIA... SZEPTEMBER 8.
MANCHURIA... AUGUSZTUS 25
Plymouth, Cherbourg, Hamburg és Danzig

MINNEKAHA SZEPTEMBER 30
Közvetlen víziút Lengyelországra

WHITE STAR

Cherbourg és Southamptonba:
ADRIATICA... AUGUSZTUS 31
OLIMPIC... SZEPTEMBER 3
CELTIC August. 20
BALIC August. 27
CERDIC Szept. 3

New York és Boston-Azores,

Gibraltárba, Nápolyba és Genuába
CRETIC... SZEPTEMBER 7.
*ARABIC... SZEPTEMBER 20
CANOPIC... SZEPTEMBER 30
*A legnagyobb hajó rendszer szol- gálatban Európa déli kikötőiben.

INTERNATIONAL-MERCANTILE MARINE CO.

116 hajó 1,250,000 tonna.
9 Broadway, New York
vagy bármely hely ügynökhöz.

Kocsisámra adunk el szőlőt a legolcsóbb árban

A mi cégünk a legrégibb és a legmegbízhatóbb a szőlő árusítás tekintetében — Irjon azonnal az árak végett.
CALIFORNIA GRAPE CO. Inc.
Dept. 16
138 North La Salle St. Dept. 16 CHICAGO, ILL.

Figyelem bányászok

Minek dolgozunk olyan helyen, ahol nem vagyunk megelégedve a keresettel.
Minket körülbelül 300 ma- gyar bányász dolgozik és mind meg van elégedve.

A mi bányánk Union banya, ahol nincs sztrájk és minden nap dolgozunk.

Tömegként fizetünk.
ENTRIBEN 76 és fél centet
BUMRAN 70 és fél centet.

MAGAS SZERENCKE VAN.
Különböző helyen saját szo- mezők és néma meg bányá- kat vagy irjon felvilágosítás- t az itten levő magyar bányá- szoknak.

vagy irhat a Compánának is. Családok magyar bányászok- nak a vasúti kitételeket is meg- látják.

Irjon erre a címre:

Kellys Creek Colliery Co.

J. J. SMITH, Mgr.
WARD, W. VA.

UTIRANY: Akár haonnét uta- sít, szálljon ki Charleston, W. Va.-ban. Itt minden át a K. & M. vasútnak és hányon jegyet Ward, W. Va.-ba.

Apró hírek a nagy világból

SZTRAJKRA KÉSZÜLNEK A CSEH BANYÁSZOK.

Prágai híradások közlik, hogy a bányatulajdonosok megakarják szakítani szerződésüket a bányászokkal. Le akarják szüntetni a fizetéseket és meg akarják hosszabbítani az eddigi munkaidőt. A bányászok ezt nem hajlandók elfogadni és így nemcsak egyes kerületekben, hanem valószínűleg az egész köztársaság területén a bányászok sztrájkba lépnek. A sztrájkot októberre várják. A bányászokat a munkások egy csoportja sem fogja támogatni, így hát a még hátralévő idő alatt keresetük jórészt a fogyasztási szövetkezeteknek fogják adni, hogy a sztrájk esetén legyen ennivalójuk és kitarthassanak.

VÉGÉT JÁRJA AZ ANGOL-FRANCIA BARÁTSÁG.

Hetek óta rebesgetik már, hogy Franciaország és Angolország között a barátság megszakadása elkerülhetetlen. Egyes híradások azt mondják, hogy az utolsó időben már csak szinleg tartották fenn a barátságot, hogy Németország ne vegye észre az ellenségeskedést. A viharos szilviai kérdésben azonban nem tudnak sehogyssem megegyezni és így az előjelek szerint nem sokára nyilván lesz az angol-francia ellenségeskedés.

Ez bizonyítja legjobban, hogy egymás oldalánál nem igaz és önzetlen előkelő harcoltak, hanem a maguk hasznát nézték, mert mi-helyett vége van a közös vesztélynek, azonnal egymás ellen fordulnak.

A háború alatt együttharcolt országok között egyébként sincs már meg az a nagy barátság, amit annyira hangoztattak a háború alatt. Rövidesen arra fog ébredni a világ, hogy a háború alatt hangoztatott minden egyes szó hazugság és szemfényvesztés volt és tulajdonképpen minden vonalon haszontalan volt a nagy emberpusztulás.

A LEGGYORSABB SZEMÉLYHAJÓ.

A White Star Line kimutatása szerint 1914. óta az Olympic nevű hajó tette meg a leggyorsabban az utat Amerika és Európa között. Az említett hajó 5 nap, 18 óra és 18 percig volt a tengeren és ez az idő alatt 3055 mérföldet futott be. A hajó átlagos gyorsasága 22,09 csomó volt, amely szerint óránként átlag 26 földi mérföldet haladt. A hajó nem szándékozott versenyezni az eddigi gyorsasággal, de minden körülmény úgy kedvezett, hogy könnyen csinálhatták meg az utat ilyen rövid idő alatt.

Az öt nap alatt a hajó 541, 552, 557, 559 és 528 mérföldet haladt naponta.

A newyorki kikötőbe este felhítkor futott be az Olympic, ahol a harmadosztályú utasokat 2 órai orvosi vizsgálatra tartották vissza. A hajó este 10 órakor jött be a newyorki kikötőbe, amely gyönyörű látvány volt. Az est sötétjében messzire világított a Szabadság szobor fényben égő alakja, az utasok nagy élvezettel gyönyörködtek a ritka látványban. A kikötési munkáját is a leggyorsabban végezték el, mindössze másfél óráig tartott az egész munka.

Az Olympic hajón 687 első osztályú és 484 másodosztályú utas volt, akik között sok előkelő és híres személyiség fordult elő.

SZEGÉNY ANGOL KIRÁLY

Ebben az általános pénztelen-ségben alig hall az ember egyebet, mint panaszt. Ugyálszik, hogy senkinek sincs pénze. De aligha gondol valaki arra, hogy még az angol király is megérzi a rossz viszonyokat.

Az angol király meg van szorulva készpénz ügyben és így engedélyt kellett kérnie az országtól,

hogy 100 ezer angol font készpénzt vehessen fel.

A királyi család nagyon takarékosan él, amit legutóbbi vasúti utazása alkalmával is bebizonyított. A vonaton az étlap a következő ételeket sorolta fel ebédre. Dinye, leves, hal, bányászlé, krumpli, borsó, csirkesaláta, gyümölcs, gyümölcsös fagylalt és sütemény. A király az étlapról ki-huzta a dinnyét, levest, csirkesalátát és fagylaltot.

Bizony, ugylátszik szomorú időket élünk, ha egy királynak az ebédjénél is takarékoskodnia kell.

GRÓF TELEKY AMERIKÁBAN

Megirtuk lapunk mult heti számbában, hogy gróf Teleky volt magyar miniszterelnök a Williams College meghívására Amerikába jött, hogy felolvasásokat tartson. Már a hajónál kijelentette az őt váró újságíróknak, hogy nem akar politizálni, tisztán azt fogja megtenni, amire felkérték, hogy előadást tartson Magyarországról.

Kár, hogy Teleky nem akar politizálni. Sok olyan kérdése lenne az amerikai magyarságnak, amire szeretnénk feleletet kapni és tekintettel arra, hogy Teleky miniszterelnöksége idejére is vonatkoznak pár ebből a kérdésből, töl-le kaphatnánk megfelelő felvilágosítást.

A lapokban közölt kivonatokból látjuk, hogy Teleky előadásain a már sokszor hangoztatott és rég-en ismert dolgokat mondotta el, hogy Magyarországot hogyan védte a nyugatot a kelet barbárjai ellen, hogyan fogta fel a törökök csapásait, hogyan akasztotta meg ere-jével a törökök hódítási vágyait, stb.

Mindezeket már jól tudjuk és valószínűleg tudják az amerika-iak is. Kár tehát, hogy Teleky — ha már Amerikába jött — nem beszél arról, ami bennünket is, az amerikaiakat is jobban érdekelné, hogy tudniillik, mi van most Magyarországon és mi volt az elmúlt hónapokban. Hogyan történtek azok a gyilkosságok, amelyek az emigráns lapok megírtak, amelyek a hazai lapok letagadtak, de amelyeket most a nemzetgyűlésen mégis csak tárgyalnak.

És sok hasonló, fontos kérdésünk lenne gróf Telekyhez. De mert valószínűleg, ugy sem tudna megfelelni rá, így hát a legjobb elzárkózni az első pereben minden ilyen kérdés elől.

Szerkesztői üzenetek.

ÉRDEKLŐDŐ RÉSZVÉNYES. Nem nagyon érdemes ezekkel az alakokkal foglalkozni, mert a karavánok csak akkor tudnak haladni, ha nem törődnek az utszéli ebek ugatásaival.

Andreánszkyt különösen nem érdemes bántani, (s semmiképpen nem szabad senkit "megverni") ahogy ön írja, hogy szeretné megverni) mert mindenki tudja róla, hogy — nem épezi. Hogy a részvényesek, akiket folyton bánt és már nem fogják támogatni, az valószínűleg és ez elég büntetés a számára.

Luky László ott lakott a telepen és azért **KELLETT** neki onnan nagyon hirtelen eltávozni, mert pálinkát mért és rendes kocsimát akart tartani a plézen. Tudomásunk szerint két elfogatási parancs van kint ellene, természetes tehát, hogy nem fog sok szépet és jót beszélni arról a telepről, ahonnan elülték.

Luky különben hasonló dolgokért másutt is, Clevelandban és Chicagoiban is bajban volt már a törvényen, különösen Clevelandban, ahol a pálinka mellé néha — lányokat is árusított, amíg el nem ültözte a rendőrség a városból.

Amig csak ilyen alakoknak fáj a magyarok bányája, addig nem érdemes még egy szót sem vesztegetni a dologra. Másikülönben pedig a karaván halad.

POLACHEK ZOLTÁN

Fémernék—Szabadalmi ügyvéd személyesen kezeli találmanysok szabadalmazását az ALLAMI SZABADALMI HIVATAL-ban. Küldje be a lelti szelvényt M&G MA ezen címre: MANUFACTURERS PATENT CO. 620 FIFTH AVE. NEW YORK

Angol-Magyar Levelező és Ün-üggyvéd ..... \$1.00 Amerikai Nyelvmester szótárral 1.50 Testre eszítető erős pénzöv ..... 1.50 A három egyszerre megrendelve csakis ..... \$3.00 Gartner Lajos, pénzküldési, közjegyzői, hajójege és jogügyi irodájában, 401 E. 80 St., New York, N. Y. ahol minden ügyét elintézik.

Azonnal meg-szűnteti a vese-gyulladását. Megkönnyíti a belek működését Minden lab-dacson ott a név MIDY MIDY

HAMBURGBA

KÖZVETLENEN az alanti új hajókkal: OROPESA ..... Aug. 27. ORBUNA ..... Szept. 10. ORBITA ..... Szept. 24. Külön csukott kabinok nék és családok számára THE ROYAL MAIL STEAM PACKET CO. 26 BROADWAY NEW YORK vagy bármely helyi hajójege ügynökkénei

A Közép-Nyugat egyedüli magyar hetilapja a **St. Louis és Vidéke** Szerkesztő: KALDOR KALMAN EGY ÉVRE 2 DOLLÁR Rendelje meg, vagy kérjen mutatóványzatot e címen: **St. Louis és Vidéke** 2023 SOUTH BROADWAY St. Louis, Mo.

Külföldi Magyarság a külföldi Magyarok Szövetség hivatalos lapja. Előfizetési ára egy évre 4 dollár. Kiadó-hivatal: Budapest IX. Lónyay-utca 17. Ha még nem jár önnek rendelje meg.

MATOAKA VIDÉKI

MAGYAROK! Ha pénzt biztos helyen óhajtja tartani vagy az óházába pénzt akar küldeni, forduljanak hozzánk bizalommal. Bankunk az Egyesült Államok felügyelete alatt áll. FIRST NATIONAL BANK MATOAKA, W. VA. W. M. WAUGHAN, President H. E. CLARK, Pénztárnok

FABRE LINE Jas. W. Elwell & Co. General Agents 17 State St., New York, N.Y.

EGYENESEN

minden átszállás nélkül **Fiume és Trieszt** kikötőbe Harmadosztályú jegy TRIESTIG \$100 Kabinjegy \$175 és \$3 adó INDULÁS SZEPTEMBER 3-AN a kettőscsavarú, kétkéményes, gyors és kényelmes

S. S. MADONNA

hajón Jegyek direkt Bécsig, Budapestig, Kassáig, Szegedig és más városokig. Forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz. Csakis olasz vizum szükséges

Embereket keresünk

minden város és plézen győz-eszek eladására. Egy kis szor-galommal 5-10 dollár kereset naponta, mikor a munkából ha-zajlott. Gyakorlati nem szükséges. Minden felvilágosítást meg-adunk — Irjon bővebb felvilágosítást erre a címre:

APOLLO SUPPLY CO.

512 S. WEST END AVE., DETROIT, MICH.

Egyleti kalauz.

első Tug River-i Magyar Mun-kás Betegsegélyző Egylet. Alakult 1903 október 1-én.

Angosztály, Gary, W. Va. Főtitkarsírók névsora: Főelnök: Sldőczky József, Box 52. Thorpe, W. Va. Főelnök: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va. Főtitkár: Vincze János, Box 55, Filbert, W. Va., közzé minden vidéki tag le-vele küldendő. Főjegyző: Garay János, Box 1, közzé minden egyleti pénz küldendő. Főjegyző: Gőnczi Ber-talan, Box 73, Thorpe, W. Va. — Főellenőr: Kis Csári János. — Póttag: Horváth István. — Hár-mas bizottság: Szegedi György, Hajzer József, Szűcs István. Szer-tár: Németh Ferenc. Ajtóór: Török Gedeon. Hármas bíróság: Szász György, Orosz István, Kun Gábor. Tiszviselő az 1-ső osztálynál.

Elnök: Bartha András, alelnök: Horváth István, titkár és jegyző: Ko-lészár József, Box 55, Filbert, W. Va. Pénztárnok: Vincze János, számvevő: Turbucz Ferenc. Hármas tagu bizot-ság: Garay János, Karáth Lajos, Cel-los János. Amerikai szőlőtartó Tóth András. Magyar szőlőtartó Döröci Sándor, ajtóór Tóth András.

Tiszviselő az II. osztálynál. Elnök: Szegedi György, alelnök: Palásti Dániel, pénztárnok: Németh Ferenc, Box 224, Gary, W. Va., pén-tári ellenőr: Babraczi Mihály, titkár és jegyző: Lengyel Imre, Box 319, Gary, W. Va. Hármas tagu bizottság: Török Gedeon, Lengyel Imre, Ba-róczi Mihály. Betéglátogató Szur-csik János, gyász szőlőtartó Dudas János, ajtóór Miksi János.

Harmadik osztály: Pageton, W. Va. Elnök: Nemes Ferenc, titkár: Va-lach Vendel, címe box 23, Pageton, W. Va. Betéglátogató: Kövér Lajos, Pénztárnok: Szatmári Márton, jegyző: Kolarics István, ajtóór: Lencsák Ist-ván. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik vasárnapján a titkár házában.

4-ik osztály, Gary, W. Va. Elnök: Kiscsári János, alelnök: Majzer József, titkár: Granila János, Box 784, Gary, W. Va. Pénztárnok: Szász György, jegyző: Kiscsári József, pénztári ellenőr: Szűcs István, s tagu bizottság: Kun Gábor, Balogh János, Kotróci János, szőlőtartó: Kun Gábor, betéglátogató: Orosz Ist-ván, ajtóór: Huklaji János. — Gyüle-seit tartja minden hó első vasárnap-ján.

5-ik osztály, Earlring, W. Va. Alakult 1920 május 10-án. Elnök és pénztárnok: Puskás János, box 433, titkár: Asbóth Ignác, box 331 Manbar, Va., közzé az osztályt érde-kelő levelek küldendő, jegyző: Ördög János.

OHIO MAGYAR BANYASZ SZÖVETSEG. Székhelye: Mur-ray City, O. Hivatalos lapja a Magyar Bányászlap

Elnök: Szabó József, alelnök: Czaga Károly, pénztárnok: Boros József, titkár: Tóth Márton, ellenőr: Gindly György. Új fiókok alakíthatók a környéken, érdeklődők forduljanak a titkárhoz vagy Tamaska János elnökhöz, box 481, Murray City, O.

HOLLISTER, O. Első osztály. Alakult 1917. december 16-án. Elnök: Gyurko János, titkár: Székely János, címe box 77, Gleaster, O. Az első Magyar Kincses Pál Ma-gyar Bányász Betegsegélyző Főrti és 601 Egylet, Twin Rocks, Pa. Alakult 1908 március 24-én 37-vel tartja minden hónap negye-dik vasárnapján a saját helyiség-ben, délután 2 órakor.

Elnök: Kovács József, alelnök: Nagy Antal, pénztárnok: Rojtos László, titkár: Nagy Lajos, Box 29, Exped-it, Pa. Jegyző: Bortnyik János, pén-tári ellenőr: Nagy Gusztáv, bírsági bíró: Kristán János, Nagy Lajos és Szarvas János, szőlőtartó: Korek Miklós és Bok István, ajtóór: Czipa János.

Vatesboro, Pa. osztály. Elnök: Csobád József, alelnök: Si-mon József, titkár és jegyző: Bódis János, box 202, Vatesboro, Pa. Alkies az egyletet érdeklő minden leveles

Kinizsi Pál magyar bányász beteg-segélyző egylet Expedít Pa. Elnök: Kriston János, titkár: Krivoska Márton, box 269 Expedít, Pa., jegyző: Ifj. Duza Imre, alelnök: Bak István, szőlőtartó: Ko-ren Miklós és Bak István, ajtóór: Csipő János.

I. Kinizsi Pál Magyar Bányász Bs. Egylet, Expedít, Pa. Alapított 1903. Március hó 24-én.

Elnök: Kriston János, alelnök: Bok István, jegyző: Soltész János, titkár: Krivulka Márton, Box 259, Expedít, Pa., közzé minden egyleti levél cí-mzendő. Pénztárnok: Rojtos László, szőlőtartó: Koren Miklós és Bok István, ajtóór: Czipő János. Bizottsági agok: Kreston János, Szabó Lajos és Krivulka Márton. Gyüleseit tartja minden hó 4-ik vasárnapján.

I. Kinizsi Pál Magyar Bányász Bs. Egylet, Jatesboroi fióknak a tisz-tviselői.

Elnök: Csobád József, alelnök: Ra-gály Miksa, titkár: Kovács István, Box 202, Jatesboro, Pa. Pénztárnok: P. Kovács János, számvevő: Mátyus Sándor, betéglátogató: Dudas János, hármas bizottság: Ragály Miksa, Kovács Sándor és Kovács László ajtó-ór: Szalács István. — Gyüleseit tartja minden hó első vasárnapján.

INGYEN próbára PLAPAO kőtelek. Semmit sem számítunk érte, sem mit sem később. Hadd küldjünk ön-nek bizonyítékot, hogy a PLAPAO PADS mit művel másokkal. Hadd küldjünk önnek sűrűről szóló könyvet. Eski alatt tett vallomások az ország minden részéről bi-zonyítják, hogy a PLAPAO PADS meg-javították az a kidorodást, amit "szervek-neveznek. NE VARJON. NE KESSEDEL-MEKEDJÉK. Küldje be a nevét és címét MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadástól szóló könyvet is. Cím: PLAPAO CO., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

HUNYADY MÁTYÁS M. M. B. S. EGYLET. HIVATALOS LAPJA A MAGYAR BANYÁSZ LAP

KÖZPONTI OSZTALY

Központi elnök: Szabó András, Desire, Pa. Központi alelnök: Jaskó Antal, Clymer, Pa. Központi titkár: Kovács Ferenc, Box 12, Eleanor, Pa., közzé az egylet-et érdeklő levelek és jelentések kül-dendők. Központi pénztárnok: Veres András, Box 435 Clymer, Pa., közzé az egyleti pénz küldendő. Központi főellenőr: Molnár András, Box 14, Eleanor, Pa., közzé az ellen-ri jelentések küldendő. Központi ellenőr: Csóri Miklós, Rossiter, Pa.

1-ső osztály, Eleanor, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik va-sárnapján. Elnök: Bodnár István, tit-kár: Molnár András, Box 14, Eleanor, Pa., pénztárnok: Szabó András.

2-ik osztály, Deegan, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső va-sárnapján. Elnök: Imre János, tit-kár: Sepsy István, Box 27, Deegan, Pa. Pnztárnok: lakatos János.

3-ik osztály, Rossiter, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik va-sárnapján. Elnök: Bortnyik Pál, titkár: Kermes András, Box 421, Ros-siter, Pa., pénztárnok: Nagy Mihály.

4-ik osztály, Clymer, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik va-sárnapján. Elnök: Jaskó Antal, tit-kár: Leszák János, Box 24, Clymer, Pa., pénztárnok: Szónoki András.

5-ik osztály, Heilwood, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik va-sárnapján. Elnök: Pethő Lajos, tit-kár: Csordás István, Box 263, Heil-wood, Pa., pénztárnok: Pethő Lajos.

6-ik osztály, Adena, Ohio. Gyüleseit tartja minden hó 1-ső va-sárnapján. Oszt. vezető: Bartók Dá-niel, Box 162, Adena, Ohio.

7-ik osztály, Heasting, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik va-sárnapján. Oszt. vezető: Lipóczy János, Box 199, Heasting, Pa.

8-ik osztály, Sagamore, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik va-sárnapján. Osztály vezető: C. Szabó János, Box 156, Sagamore, Pa.

9-ik osztály, Soldier, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 3-ik va-sárnapján. Elnök: Veres József, tit-kár és pénztárnok: Dombi László, Box 46, Soldier, Pa.

10-ik osztály, Litch, Ky. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik va-sárnapján. Elnök: Csáky József, titkár: Szász Agoston, Box 45, Ben-ham, Ky. Pénztárnok: Lévai Miklós.

11-ik osztály, Edri, Pa. Gyüleseit tartja minden hó 2-ik va-sárnapján. Elnök: Csavanyák Albert, titkár és pénztárnok: Szlancsik János, Box 158, Edri, Pa.

12-ik osztály, Hollister, Ohio. Gyüleseit tartja minde hó 3-ik va-sárnapján. Osztály vezető: Pápay Sándor, Box 14, Hollister, Ohio.

13-ik osztály, Coal Run, Pa. Gyüleseit tartja minde hó 3-ik va-sárnapján. Elnök: Bakos Ferenc, titkár és pénztárnok: Molnár K. Mi-hály, R. F. D. 1, Box 81, Livermore, Pa.

14-ik osztály, Monaville, W. Va. Gyüleseit tartja minde hó 3-ik va-sárnapján. Elnök: Veszprémi Sándor, titkár: Németh József, Box 125, Monaville, W. Va., pénztárnok: Vesz-prémi Sándor.

15-ik osztály, Lundale, W. Va. Gyüleseit tartja minde hó 3-ik va-sárnapján. Elnök: Balázs János, titkár és pénztárnok: Nagy Károly, Box 22, Lundale, W. Va.

Tagokat felvesz 15 és 45 év között a fent nevezett osztályok után. Uj osztályt bármely helyen alakítható 12 taggal.

Érdeklődők forduljanak a közpon-ti titkárhoz, aki szívesen szolgál fel-világosítással.

SÉRVBEN SZENVEDŐK

Dobják el sérvköbőket.

Ezt és ezer sérben vagy szakadásban szenvedő ember által engedélyezett meg a sérvkötő kellemetlen kizsárolást STUARTS tudományos ADHESIF PLAPAO PADS használatával. Gondolja meg, há-torza el magát, dobja el sérvkötőit, a gummi és vasalkat szorító köteleiket. Hadd küld-jünk önnek

INGYEN próbára PLAPAO kőtelek. Semmit sem számítunk érte, sem mit sem később. Hadd küldjünk ön-nek bizonyítékot, hogy a PLAPAO PADS mit művel másokkal. Hadd küldjünk önnek sűrűről szóló könyvet. Eski alatt tett vallomások az ország minden részéről bi-zonyítják, hogy a PLAPAO PADS meg-javították az a kidorodást, amit "szervek-neveznek. NE VARJON. NE KESSEDEL-MEKEDJÉK. Küldje be a nevét és címét MA és mi elküldjük INGYEN PRÓBÁRA A PLAPAO-t, a szakadástól szóló könyvet is. Cím: PLAPAO CO., 2834 Stuart Bldg. ST. LOUIS, MO.

KISHIRDETÉSEK.

A híres nevezetes Bugyi Sándor debreceni talygás humores kaland-jait közli a Debrecenben megjelenő BUGYI UJSÁG című humoros hetilap, Előfizetési ára egy évre Ameri-kában 1 dollár.

Most jelent meg Bugyi Sándor új könyve: Csiklandos históriák. Ára \$1. Aki a Bugyi Ujságot megrendeli, ingyen kapja meg a most megjelenő Bugyi Naplart, mely tele van képpel és mulatságos históriákkal. A pénz levélben is küldhető erre a címre: DEBRECENI HIRLAP, Debrecen, Csapó-utca 10, Hungary.

Eladó 2 lot New Brunswick, N. J. Franklin Parkban, közel a Pennsylvan-ia Adams Stationhoz. Eszelég Himler Coal Co. részvényekért is el-cserélerné. Andy Juhász, Himlerville, Ky. 31-33

KERESTETÉS. Sebők Jánost keresi testvére Sebők Zsófia, Bóta Imréné. Levelet írjon Toms Creek, Va.-ba, de miután Se-bők Jánost ott nem találják, a levelet beküldjék a Magyar Bányászlap kiadóhivatalába. Kérjük őt, vagy a róla tudókat, hogy címét velünk kö-zöljék, hogy a levelet elküldhessük neki.

Egy jó husvágó kerestetik piac ré-szére. Állandó állás. Kell, hogy józan és megbízható legyen. Aki az ameri-kai és hazai vágást ismeri, előnyben részesül. Érdeklődők írjanak Eureka Stores, Windber, Pa. 33-34

Sebők János, Átányi illetékesét keresi Sebők Zsófia, Bóka Imréné Tiszánadrán. Levele van a Magyar Bányászlap kiadóhivatalában. 33

Tamás András, Box 102, Baxter, W. Va. eladná két Himler Coal Co. részvényét hazautazás végett. Érde-kelők írjanak a fenti címre 33

ÉRTESETÉS. Ez évben szeretnék tudatni a ke-zemre jutott farmokon a miatt, hogy a jövő évben ne kelljen a megújítandó option-contractjainál biztosan felelőndő árakkal hirdetni a most meg írtan olesón árusítottak birtokait. Atyám pedig, aki naponta talicskássáma hordja postára a rendkívüli népszerűségnek örvendő

VIGASZTALAS című, nagyszerű humorral összeállított könyvet, s aki ezennel csakis iro-dalmi téren akar működni; tehát a még a saját birtokában levő földjeit valósággal elpocekolja.

A kisebb pénzű szitttyák az 6 far-m-ra veszik. De a jobbmoduak (többnyire bányászok) a Lowville körüli fekete talaju, dusan felszerelt, való-ban jól jövedelmű tanakát vásárolják. Csak barmulják az Illinois, Indiana, Ohio, Pennsylvan-ia s New Jerseyből érkezők, hogy itt még szép zöldre a vetések, legelők, holott már kiült minden a rémítő szá-raszságtól. Pedig Glenfield vidéke se kapott elegendő esőt, mind a mel-lét (más vidékekről érkeztettek mon-dják) itt még elegendő termést lát-hatnak.

Ha több időm lesz, majd közlöm az idell őriási foglalat, amely még a mult évi rekordot is túlhaladja. S ez a tízedik telelési évünk bi-zonyosan meghozza a 350-ik éveunket is, aki ingyen ennyi talár árleenge-dést fog kapni, akár kicsi, akár nagy földet birtokot veend. Irjon tan-gyozók, maguk a könyvet. Z. Ch. Mihályi, Glenfield, New York State, Aug. 11, 18 és 25.

KÖZÉPNAGYSÁGU FELSZERELT FARMOK. 1. 47 akeros, agyagos talaju birtok jó épületekkel, 2 ház, 2 melőépüle-tekkel. Pakat, 2 halastó rajta, 2 lo szerszámmal, 8 ténén, 1 bika, 4 üsző, 2 sertés, 15 tyúk, kocsi, banya, eke, földgép, az összes butorok termé-sel \$2.220. Lefizetendő \$1.400, a többi évi \$100 hatos kamattal.

2. 93 akeros, nagyszerű birtok egy épülettel, mint talajára, másfél májl-ra a város és állomástól, egy jó szerszámmal, 10 marha, kocsi, borona, vetőgép, szán és sok más szerszám, a vetések a széna. Ára \$5.000. A fe-le cash, a többi évi \$150 és hatos ka-mattal.

3. 95 akeros, remek fekvésű kiti-nősen művelt birtok, hatalmas épüle-tekkel az állami út mentén, 2 lo, szer számmal, 15 ténén, egy bika, 7 üsző-borony, 10 tehén, 40 tyúk, 2 pulyka, őriási gépezet s a szép termés meg-ye a nagyszerű birtokkal. Ára: \$9.000. Ebből \$3.000 cash, a többi évi \$200 és ötös kamat.

4. 35 akeros farm, jó épületek, gyümölcsfák, 2 ténén, egy üsző, 8 tyúk, s a termés meg-ye a jó kis bir-tokkal \$1.500-ért. \$1.000 cash, a többi évi \$100 s hatos kamat. Jöjjön azonnal, mert ide most tudni a nép s néha két autón is járjuk a határo-kat a vevőkkel. Z. Ch. Mihályi, Glen-field, New York State. Aug. 11,